

COMBODIJOJE

PAVYKĘS KOMUNISTŲ ŽYGIS, BET DAR NE LAIMĖJIMAS

Praeitą savaitę 100 komunistų įsiveržė į Cambodijos sostinės Phnom Penh aerodromą (apie 8 mylias nuo miesto centro) ir sunaikino 22 Cambodijos lėktuvus, kurie sudarė apie 95% tos valstybės karo aviacijos. Tas briliantinis laimėjimas turės didesnės įtakos Amerikoje negu pačiam Cambodijos karui. Visi tie, kurie reikalauja besąlyginio amerikiečių pasitraukimo iš Indokinijos, turės naują argumentą. Juo labiau, kad čia netrūksta vadinamų 'analistų', kurie aiškina, kad komunistų žygis buvo jų atsakymas į amerikiečių aviacijos tiesioginį įsimašymą į karo veiksmus Cambodijoje. Tas įsimašymas buvo reikalingas, nes Cambodijos ir P. Vietnamo kariuomenės daliniams buvo labai sunku vieniems atidaryti plentą Nr. 4 vedantį iš Kompong Som uosto į sostinę Phnom Penh. Plento 25 mylių ruože, einančiam per Dramblio kalną, buvo įsivertinę komunistai, kuriuos be aviacijos pagalbos buvo sunku pašalinti, nors Cambodijos ir P. Vietnamo daliniai žmonių turėjo 10 kartų daugiau: 13.000 prieš maždaug 1.000.

Ta JAV aviacijos talpa sukėlė nemažai triukš-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

mo Amerikoje, nes, kaip žinia, kongresas, suteikdamas suteikti karinę ir ūkinę pagalbą Cambodijai, uždraudė ten panaudoti JAV kariuomenę. Nixono administracija ir nenorėjo daryti, tačiau kaip padėtis Cambodijoje pablogėjo, buvo nutarta, kad kongresas turėjo galvoje tik kariuomenę (Army), bet ne aviaciją (Air Force). Kadangi tikslas buvo pasiektas, plentas Nr. 4 atidarytas, administracija lyg ir turėtų gerą pasiteisinimą. Už tat komunistams buvo skubiai reikalingas kitas laimėjimas, kuris tą jų pralaimėjimą užtemdytų. Jie jį ir pasiekė, pasiūsdami savo vyrus į Phnom Penh aerodromą, ir net į patį miestą.

Aplamai imant, komunistai Cambodijoje turi apie 40.000 karių. Tie turėdami daug geresnį karinį apmokymą ir apginklavimą nelabai skaitosi su Cambodijos armija, dabar jau siekiančia 160.000 karių, kurių daugumas yra nepakankamai apmokyti ir apginkluoti. Komunistų pranašumas slypi jų taktikoje -- kai tik prieš juos sutelkiama daugiau kariuomenės, jie iš tos vietos pranyksta, puldami

kokią kitą vietovę, kur jų nebuvo tikimasi. Phnom Penh tą taktiką gerai pailiustravo. Buvo skaičiuojama, kad komunistai neturi sutelkę apie sostinę tiek daug kariuomenės, kad galėtų ją pulsti. Jų planas, atrodė, yra atkirsti į Phnom-Penhą vedančias susisiekimo arterijas, kas po ilgesnio laiko privestų ir pačios sostinės kritimo. Bet tas tolimesnis tikslas nekludė jiems sutelkti kelis šimtus vyrų, reikalingus propagandiniai labai svarbiam puolimui, praktiškai aerodromas jau buvo naudojamas tą pačią dieną.

Cambodija yra svarbi JAV todėl, kad kol joje komunistai neįsigalės, jie negalės platesniu mastu pulsti Pietų Vietnamo. Cambodiją, palyginti, lengviau apginti, nes jos gyventojai yra nusiteikę patriotiškai ir prieškomunistiškai. Už tat suprantamas administracijos noras palaikyti dabartinę Cambodijos vyriausybę, nepaisant viso nepopuliarumo Amerikoje. Tol kol kovoje Cambodijoje, Pietų Vietnamas naudojasi proga sustiprėti, o JAV iš ten gali atitraukti daugiau savo karių, kurių moralė, sakoma, yra labai kritusi. Kas lengvai suprantama, kas nori kovoti, o tuo labiau žūti, jei vistiek traukiamasi?

Anot Joseph Alsop, P. Vientamas paskutiniu metu daro tokią pažangą, kad greitai laiku jis su darys didesnę grėsmę šiauriniam Vietnamui, o ne atvirkščiai. Taproga, Alsopas primena tą Chruščiovo prisiminimų vietą, kurioje buvęs Sovietijos valdovas aiškina kad prancūzai pralaimėję prie Dien Bien Phu jau tėsiai taip blogai, kad paskubėjo kapituliuoti, nors bendra situacija nebuvo jiems nepalanki. Ho Čimino jėgos taip pat buvo išsemtos ir jei prancūzai būtų užsispyrę, karo laimė būtų nukrypusi jų pusėn. Alsopas išpėja nepakartoti dabar jų klaidos. Tas išpėjimas, rašytas dar prieš Phnom Penh aerodromo puolimą, vertas išidėmėjimo.

DEMONSTRACIJOS CHICAGOJE

LB Chicago's Apygardos vadovybė susitarusi su Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų S-gos atstovais š.m. sausio mėn. 22 d., penktadienį, miesto centre, suruošė demonstraciją, kurios tikslas pagelbėti Vytautui Simokaičiui išvengti mirties bausmės.

Penktadienis nėra palankus tokioms demonstracijoms, bet vistiek su sirinko apie 500 dalyvių,

Visoj Amerikoje praeitą savaitę buvo suruoštos demonstracijos, protestuojant už nuteisimą mirties bausme Vytauto Simokaičio, kuris su žmona norėjo pabėgti lėktuvu iš okupuotos Lietuvos. Clevelande demonstracijas suruošė lietuviai studentai, Chicagoje demonstracija buvo ypač gausi. Nuotraukoje New Yorko lietuviai demonstruoja sausio 19 d. prie Sovietų pasiuntinybės prie JT. V. Maželio nuotrauka

LIETUVIAI REIKALAUJA ATŠAUKTI MIRTIES BAUSMĘ VYTAUTUI SIMOKAIČIUI

Sausio 19 dienos rytą per JAV informacinius kanalus paskelbus žinią,

kurių tarpe buvo daug jaunimo. Ketvirtadienio naktį jaunimas paruošė gausybę plakatų su įvairiais užrašais ir šūkių, kuriuos mūsų skaistus ir gyvas jaunimėlis Margučio radijo patalpose dirbo ištisas dienas ir naktis. Taip pat dėka Margučio radijo vedėjo Petro Petručio pastangų ir prieglobsčio mūsų jaunimas tarpininkavo ir pasiuntė virš 1000 telegramų įvairių valstybių galvoms ir atskiriems asmenims.

Grįžtant prie demonstracijos reikia pasakyti, kad ji vyko labai tvarkingai be jokių išsišokių. Kaip jaunimas, taip ir senimas gyvai praeiviams dalino atsisaukimus, kuriuos prašoma pagelbėti Vytautui Simokaičiui išvengti mirties bausmės, kuri jam yra paskirta už norą pasitraukti į vakarų pasaulį. Be to atsisaukimuose paminėta, kad 1940 m. Sovietų S-ga okupavo Lietuvos valstybę. Kaip teko pastebėti praeiviai gavę atsisaukimus mielai skaitė ir vėliau dėjosi į kišenes. Taip pat gyvai domėjosi plakatų užrašais.

Kaip jau visi žinome okupanto kontrolėje esantis Vilniaus teismas paskyrė Vytautui Simokaičiui mirties bausmę, gi jo nešėčiai žmonai tris metus kalėjimo. Tuo būdu Sovietų S-ga dar kartą parodė visą savo brutalumą ne tik gyviems bet ir negimusiems kūdikiams. Tai turbūt istorijoje bus pirmas toks barbariškas pasielgimas (Nukelta į 2 psl.)

kad Vytautas Simokaitis, 34 metų, Lietuvoje sovietų teismo nubaustas mirties bausme už tai, kad jis su žmona Gražina neva bandęs pagrobti lėktuvą ir iš Vilniaus nukreipti skridimą į Švediją, tuojau pat New Yorko lietuvių akcijos komitetas, vadovaujamas R. Kezio, spontaniškai, kaip ir dėl Simo Kudirkos, tą pačią dieną vakare suorganizavo demonstraciją prie Sovietų ambasados.

Apie du šimtus žmonių, kaip pranešė viena televizijos stotis, kitos mažino skaičių, daugiausia mūsų jaunimo su degančiom žvakutėmis rankose ir su plakatais, kuriuose buvo įrašyta: "Atšaukti mirties bausmę Vytautui Simokaičiui", "Dar vienas lietuvis siekė laisvės ir gauna mirtį", ir t.p. demonstravo netoli ambasados rūmų.

Kai vieną iš demonstrantų policija be priežasties areštavo, tai visas būrys gaivališkai pralaužė policijos užstatytas barikadas ir užplūdė visą gatvę šaukdami bėgo link Sovietų pasiuntinybės. Tik pokeliolikos minučių atsirado policijos gana daug, anksčiau mat, New Yorko policijai streikuojant, daugiausia tarp demonstrantų maišėsi detektyvai. Pagaliau ėmė protestuojančių minią stumti prievarta atgal naudojant net fizinę jėgą ir prieš moteris.

Tą patį vėl vakarą ir rytojaus dieną pakartotinai beveik visi televizijos kanalai demonstracijas rodė ir komentavo. Paminėjo radijo stotys ir spauda.

Be moterų didelės talpos neapsiėjo nei šį kar-

tą. Iš jaunimo daugiausia pasidarbavo Povilas Počius ir Leonas Staškevičius. Iš jaunųjų moterų, vadovaujant penkių vaikų motinai Daivai Kezinei organizavo demonstracijos šios: I. Alksnienė, R. Alinskienė, A. Klevečkienė, R. Česnavičienė, Ž. Jurienė, Kidolienė, G. Mažeikienė ir R. Ridikienė.

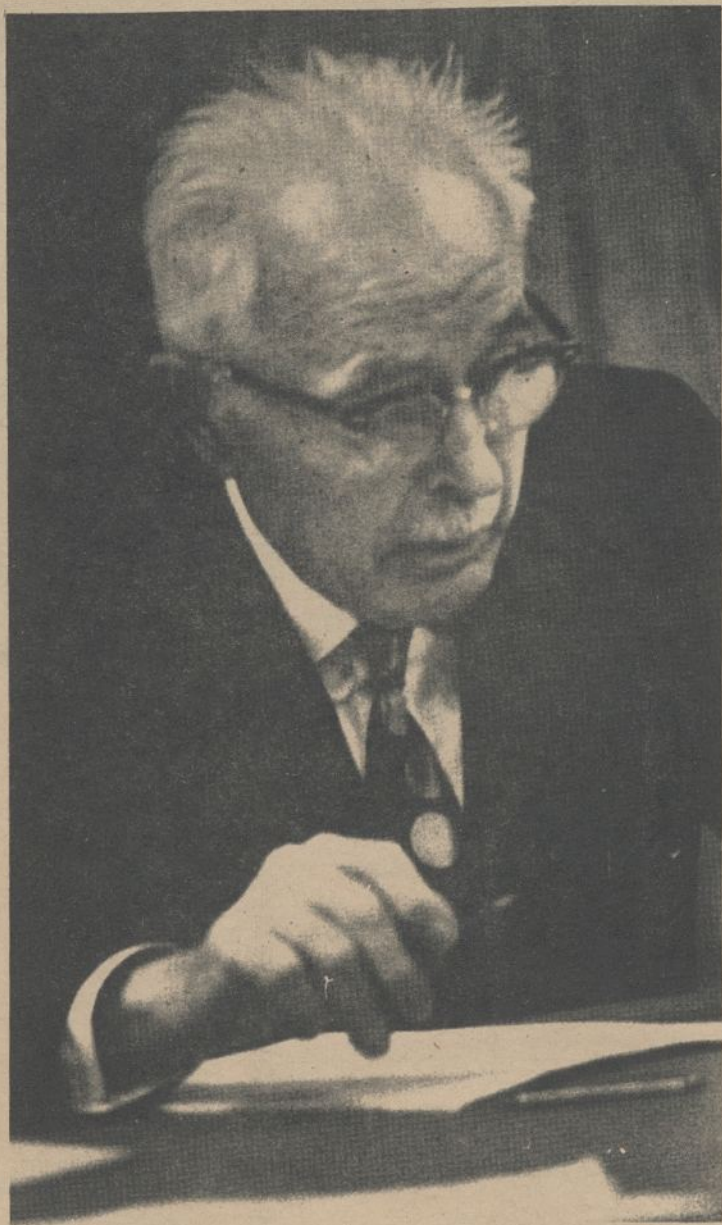
Tą dieną nuo pat ryto moterys su vaikais susirinko posėdžiauti, aptarė, pasidalino darbais ir skubiai ėmė vykdyti. Vienos plakatus piešė, kitos surinko newyorkiečių lietuvių telefonų numerius ir iš jų pradėjo visiems skambinti kviečiant į demonstraciją. Visas tas darbas joms truko keturias valandas. Motinoms posėdžiaujant ir dirbant jų vaikai laimingai žaidė, nes juk reta proga su tiek daug draugų kartu žaisti.

Tai gražus pavyzdys visoms jaunoms motinoms, kad ir jos kartu su savo atžalynu, jei turi gerų norų, gali daug pasitarnauti lietuviškam reikalui ir atlikti tuos darbus, kurių negali atlikti dirbantieji.

Šeštadienį, sausio 23 d. New Yorko lietuviai, apie 300, vėl buvo susirinkę prie sovietų atstovybės su plakatais. Demonstraciją filmavo TV operatoriai ir buvo parodyta žiniuose. Taip pat apie tai aprašė ir New Yorko spauda.

New York Postdienraščio reporterė Rita Delfiner kreipėsi į Dailę Kezienę suteikti daugiau žinių apie Vytauto Simokaičio įvyki, su kuriuo ji nori plačiau supažindinti savo skaitytojus. (eč)

Dveji metai be Juozo J. Bačiūno

Šią savaitę sukako dveji metai, kai 1969 m. sausio 23 d. mirė didis lietuvis visuomenininkas ir nenuilstantis lietuviybės ugdytojas, vienas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos steigėjų ir jos garbės narys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirminkas. Velionies nuveikti darbai pasilieka amžiams įrašyti į lietuvių istoriją.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Sunku yra pradėti tęsti savo prieteliaus ir kolegos žurnalistinį darbą, ypatingai kai jis jį atliko taip gerai ir buvo mėgiamas ne tik mūsų Australijos lietuvių Dirvos skaitytojų, bet taip pat ir daugumos pas jus Amerikoje. Aš tikiu, kad mano tęsiamas Vlado Radzevičiaus spaudos darbas Dirvoje bus lyg tas nepamirštas prisiminimas šio iškilus ir mie lo žurnalisto, kuris Amerikos lietuviams davė nemažai žinių apie mūsų džiaugsmus ir vargus šiame Pietų Kryžiaus kontinente ir kuris stengėsi bent spaudoje parodyti, jog Australijos lietuviai, nors ir toli gyvendami, yra pajėgūs ir gyvi ne tik materiliniai, bet ir kultūriniai, bei dvasiniai.

Mes Australijoje negalime dar iki šiandien pamiršti Amerikos lietuvių krepšininčių vizito. Tai buvo toks didžiulis įvykis, kurio garsai dar ir dabar skardžiai skamba mūsųse. Kaip tik šio vizito metu, man kaip Australijos lietuvių spaudos atstovui, teko įsų vyrus lydėti po visą Australiją. Nemėsiu to džiaugsmo ir tų nepamirštamų valandų, praleistų kartu su pačiais sportininkais ir ypatingai jų vadovais, tačiau šiandien man norisi prisiminti Vlado Radzevičiaus namuose įvykusį pirmąjį Amerikos ir Australijos lietuvių spaudos darbuotojų susipažinimą.

Be vietinių, Adelaidėje gyvenančių spaudos žmonių, šiame subuvime dalyvavo Dirvos atstovai P. Petrutis, Draugo -- J. Šolūnas, Kanados lietuvių spaudos -- J. Bulionis, žinomas žodžio meistras, prieš pat Kalėdų šventės Anapilin nukeliajęs Pulgis Andriūšis, šeimininkas V. Radzevičius ir aš.

Tai buvo vienas iš šilčiausių susitikimų, per kurį mes plačiai apsvaistėme glaudesni abiejų kraštų bendradarbiavimą savoje spaudoje, palaikymą tampsnių ryšių paskiruose laikraščiuose ir pan. Ir, atrodo, to pirmojo spaudos darbuotojų susitikimo metu pasėtoji sėkla nesudžiūvo, bet vis daugiau ir daugiau ji stiprėdama auga.

Tęsdamas V. Radzevičiaus darbą Dirvoje, aš tikiu, kad jo šviesi asmenybė, ypatingai mums Australijoje, dar ilgai, ilgai bus prisimintina ir stovės tuo kilniuoju pavyzdžiu, kai šio skyrus pusiapiuose aš bandysiu parodyti ir duoti Australijos lietuvių gyvenimo vaizdų aprašymus, jų įsikūrimą, kultūrinis, bei meninius atsikėmus, o kartais gal ir iš viso šį tą iš šio, apačioje žemės gulinčio penktojo žemyno, turinčio viską daugumoje skirtingo kaip pas jus.

LIETUVIŲ DIENOS MELBOURNE

Kas antri metai Australijoje įvyksta didysis lietuvių susibūrimas, kurio metu, viename iš didžiųjų Australijos miestų: Sydnejuje, Melbourne ar Adelaidėje vyksta mūsų Krašto Tarybos atstovų suvažiavimas, Krašto Valdybos rinkimai, meniniai pasirodymai, sporto varžybos, tautinių šokių festivalis, dainų šventė, rajoninė skautų stovykla, studentų suvažiavimas ir kt. Pulgio Andriūšio žodžiais, tai būna Australijos lietuvių "Didysis Kermošius".

Praeitų metų pabaigoje Lietuvių Dienos įvyko Melbourne mieste. Tai miestas, esantis kone pačiame Australijos viduryje, turintis apie 2 mil. gyven tojų, jų tarpe ir apie 3.000 lietuvių. Kalėdų šventės Australijoje yra pačiame vasaros viduryje, vietoj sniego mes turime gerokai kepinančią saulę, kuri daugumą žmonių suvaro į gražiuosius Australijos pajūrių paplūdimius ir tuo metu apie 3-4 savaites didžioji Australijos piliečių dalis, įskaitant ir lietuvių, turi savo metines atostogas.

Oficialus Lietuvių Dienų atidarymas prasidėjo šv. Petro katedroje, kur iškilmingas pamaldas atliko kun. P. Butkus, asistuojant prieš kurį laiką iš Amerikos atvykusiam kun. A. Spurgiui M.I.C. ir vietos klebonui kun. P. Vaseriui, kai pamokslą pasakė kun. dr. P. Bačinskas. Iškilminguoju svečiu buvo Melbourne Arkivyskupas J. Knox, kuris mūsų pabaigoje tarė jausmingą žodį, pasveikindamas iš visos Australijos suvažiavusius lietuvių. Ir tikrai, aš nemačiau Australijoje vienoje vietoje tiek lietuvių. Didžiulę katedrą užpildė virš 4.000 lietuvių.

Po pietų jaunimui, šventės atidarymas įvyko krepšinio stadione, kur taip pat visos žiūrovų vietos sausakimšai buvo pripildytos. Skambant gražiai lietuviškų maršų muzikai, į aikštę išnešamos Lietuvos, Australijos, Sporto Šventės ir septynių Australijos lietuvių sporto klubų vėliavos, kai jas gražiomis sportinėmis uniformomis pasipuošę seka 450 Australijos lietuvių sportininkų. Užpildžius šonines salės vietas, įvairiaspalviais tautiniais drabužiais pasipuošę į vidurį salės išygyuoja, virš 200 tautinių šokių šokėjų. Vaizdas tikrai išpūdingas, matant tiek daug jaunimo, pasipuošusio mūsų gražiaisiais tautiniais rūbais, arba savo uniformose nešiojančius lietuviškus savo klubų: Varpo, Kovo, Neries, Vyties, Vilko, Perkūno vardus. Vyresniųjų žmonių veiduose pabėimas kažinkoks susijaudinimas ir ne viena moteris nubraukė nuo akių ašarą, kuri buvo džiaugsmo ašara, sakanti jog mes, įžengę į trečią dešimtį gy-

VIENERI METAI BE VACLOVO ALKSNINIO

ANTANAS DIRŽYS

Jau vieneri metai skiria mus gyvuosius nuo Vaclovo Alksninio mirties, o tebesam, ypač jo vienminčiai - draugai, skolingi velionui tikrai kuo nors daugiau, negu kronikine žinute -- kad jo nebėr. Esam skolingi jam nekrologą -- teisingą jo prisiminimą ir primimą -- bepagražinimo gražų, be pamokslavimo pamokanti ir be tiesinimo tiesų, kaip kad tiesius ir garbingas buvo pats velionis.

V. Alksninis gimė Giraitės kaime, Šventežerio valsčiuje -- savo Dzūkijoje, o mirė Maspethe, Didžiajame New Yorke, JAV. Tai didelė geografinė žmogaus gyvenimo trajektorija. Kita vertus, iš piemenio ko išaugo i karininką, i kapitono laipsnį. Jis suvokė Lietuvos laisvės didybę ir tapo savos atsitatančios valstybės savanoriu-kūrėju. Vėlgi kovojo su Lietuvos priešais, keliais atvejais, pa žino laimėjimų jausmą, bet taip pat priešas įkalinio Stutthofo žmonių kinimo stovykloje. Po viso to jis atsidūrė svetur, tolimon svetimybėn -- Amerikon.

V. Alksninis turėjo labai nelygų, t.y. įvairių pastangų ir stipriai ban guojantį gyvenimą, o vis dėlto ir tokiose aplinkybėse išsaugojo galvoji-

DEMONSTRACIJOS

(Atkelta iš 1 psl.)

mas. Būtų įdomu šian dien išgirsti iš bendradarbiavimo su okupantu piršlių pasisakymą, ar komunizmas yra jau pasikeitęs ar ne? Po Brazinskų apvaginimo, S. Kudirkos galvos sudaužymo i geležinį bortą ir V. Simokaičiui šonkaulių sulaužymo ką užgiedos mūsų akiratininkai. Ši demonstracija buvo parodyta televizijoje.

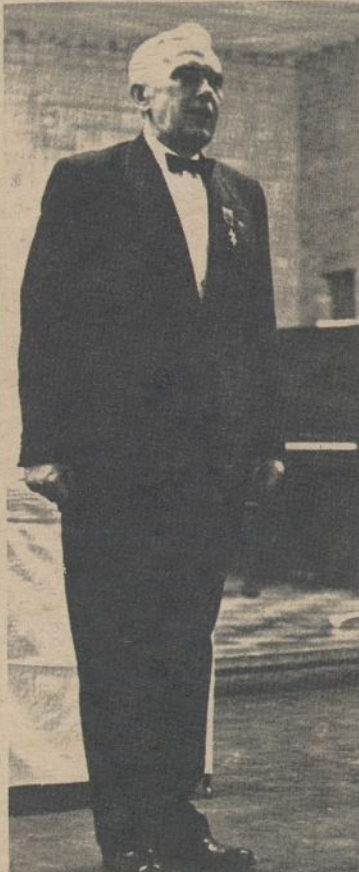
Džiugu, kad jaunimas viską tvarkė. Visi gerė jomės mūsų atžalyno veikla. Tokiu būdu galime būti ramūs. Su tokiu jaunimu tauta nežus. Juozas Jurevičius

venimo metų Australijoje, dar nesugriuvome, bet tikrai iškilome.

Pasveikinimo žodį tarė Sporto K. "Varpo" pirmininkas J. Tamošiūnas, kviesdamas visus vyresnius lietuvių dar daugiau remti mūsų jaunimą, kad tas jaunimas išdidžiai savo draugams australams galėtų pasakyti "I'm proud to be Lithuanian". Savo žodyje Lietuvių Dienų rengimo pirmininkas A. E. Liubinas palinkėjo, kad dar daug, daug Lietuvių Dienų Australijos lietuviai galėtų švęsti. Oficialiai Lietuvių Dienas atidarė tuometinis Krašto Valdybos pirmininkas J. Maksvytis, kai XXI-ją Sporto Šventę atidarė Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto V-bos pirmininkas A. Bladzevičius, pasakydamas kad per tuos 21-rius metus sportininkų veidai daug kartų pasikeitė, tačiau ta pirmoji sportinė lietuviška idėja virto tradicija ir šiandien išaugo i didžiulę jaunimo šventę.

Sugrojus Anglijos ir griausmingai nuskambėjus Lietuvos himnui, sportininkams ir šokėjams palikus salę, vėliau visų grupių šokėjai sušoko du šokius ir vakare prasidėjo krepšinio rungtynės.

Gaila, kad i Australiją negalėjo atvykti Amerikos tautinių šokių grupė, kuri čia buvo taip laukiama, nes kaip labai mes ją norėjome pamatyti, jos šokimais šokiais pasigrožėti, taip, manau, ir jiems patiekti būtų įdomu pabendrauti su mūsų jaunimu, pamatyti ir palyginti mūsų, nors ir gana mažos lietuvių grupės, pasirodymus. Tikėkimės, jog ateityje sąlygos leis dar artimiau mums bendradarbiauti, kas ypatingai mažesniesiems, kaip mes, yra labai naudinga ir svarbu.

A. A. Vaclovas Alksninis
(1902-1969).

mo lygsvarą, nepasimeitė apdairume, liko solidus komponentas ne vien savo pagrindinėse bazėse visuomeninio darbo -- tarp karių ir tautininkų, bet ir platesnėje aplinkoje.

V. Alksniniui 60-ties metų sulaukus buvo su ruoštas pagerbimo vakaras Maspethe, lietuvių parapijos salėje; kurion susirinko virš 200 rinktinės visuomenės. Tada tarp kitų dovanų jam teko dvi didelės: Vyčio kryžius nuo karių ir "Idealaus dalyvio" visuomeniniame gyvenime titulas -- visų visuotinu pripažinimu.

Nėra buvę New Yorke tokio lietuvių bendrinio įvykio, kuriame nebūtų buvęs V. Alksninis. Nėra ir tokio kurios nors organizacijos kvietimo, kurio velionis nebūtų pagerbęs deramu dėmesiu. Jis buvo visur bendrojo maldoje, darbe ir pramogoj, tad ir "Idealaus dalyvio" titulas ne tiek jau buvo jam duotas, o tiesiog iš jo paties išaugęs, ir tikęs jam šaukiamai.

V. Alksninis buvo ir VLIKO Taryboje su įgaliojimais nuo Lietuvos Laisvės Kovotojų S-gos Čia jis buvo veiklusis

narys ne su unisonine nuomone -- samprata, o su pastangomis siekti ir pasiekti svarbiuose statmeniniuose klausimuose sveiką supratimą ir iš to išplaukiančius naudingus nutarimus. Savo pažiūras tautos gyvybės stiprinimo planams pėsėdžiuose jis dėstė gyvu žodžiu, o kai reikdavo, tai ir raštu.

Paskutinė Vaclovo Alksninio pažiūra raštu -- pažiūra dėl dabarties santykio Lietuvos lietuvių su išeivijos lietuvių -- yra išdėstyta penkiuose glaudžiom eilutėm surašytuose puslapiuose. Tai jo paskutinė pro memoria ir paskutinis dalyvavimas VLIKO Seime, įvykusiame 1969 m. gruodžio 6-7 d. t.y. tik vieną mėnesį, vieną savaitę ir vieną dieną prieš jo mirtį.

Tą savo kruopščiai apmąstytą pro memoria jis nešėsi Seimui tiek kopijų, kad kiekvienas Seimo narys jį turėtų prieš save. Jis norėjo, kad jo galvojimas per eity visų Seimo narių smegeninį kostuvą pačiame Seime, norėjo atgarsio i savo darbą, kaž kaip nuvokdamas to reikalo neatidėtinumą. Deja, dėmesiui tokio jautraus ir svarbaus klausimo Seime neatsirado nė vienos atliekamos minutės. V. Alksninis tepasėjo išdalinti savo pro memoria Seimo nariams parsivežt namo.

Pro memoria jis išdalino, tačiau jo rūpestį jis nešėsi su savim namo, negalėjęs to atiduot Seime kam kitam nė kruopelytės.

V. Alksninis šiuo metu jau negalavo begalimu trumpu oro pagavi mu. Jo atsineštas iš

Seimo rūpestis jo krūtinę dar daugiau užgulė. Jis iš savo namų nebeišėjo, tad 1970 m. sausio 4 d. aplankiau jį.

Pasikalbėjimą protarpiais pakeisdami tylą prie šachmatų lentos, o po kurio laiko vėl grįždami prie pokalbio apie mūsų visuomeninio gyvenimo margymą, užkliuom ir už poezijos. Viena akimirka, linksmu veidu, įtaigojančiu tonu mano draugas Vaclovas prabilo tokiu eilėraščiu:

"Išėjau, maniau į šilą, galvojau, vienas pabūsiu - lyg broliai, medžiai sukilo apstojo iš visų pusių.

Ir peikė mane ir barė ir mokė tiesaus paprastumo bet priėmė -- neišvarė bet priglaudė -- neatstūmė"

Šio eilėraščio žodžiais jis guodėsi ir vis juos kartojo, ir statė man klausimą: -- argi žodžiai nepagaunanti? -- Ir vėl tęsė:

"Kiek daug tylėjimo gamtoj Kiek atkaklaus, kantraus augimo!

Palaiminta tylą, kuri nuo tuščiažiedžių žodžių gina!"

V. Alksninis nebeilgai guodėsi ir stiprino save iš Lietuvos atėjusiu eilėraščiu. 1970 m. sausio 16 d. 5 val. p.p. buvęs vienas namuose, jis tyliai išėjo ten, kur jį to paties eilėraščio žodžiais tariant, "supuolė pušelės guosti su dzūkišku nuoširdumu".

Jis dabar yra ten, kur

"Palaiminta žolės tylą

ir medžių aukštos, tylios mirtys!"

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

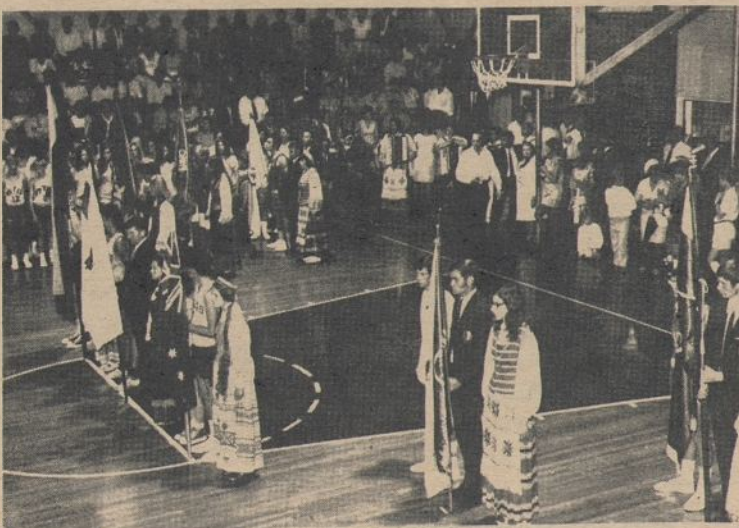
Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams -- 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Vėliavų įnešimas atidarant šventę. A. Adamkavičiaus nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŲ • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

VIENO RAŠYTOJO ŽYGIS

Šiomis dienomis Manyland Books leidykla, vadovaujama rašytojo Stepo Zobarsko, išleido savo metinį katalogą 1970-1971 m.

Šiame kataloge leidykla išvardina savo išleistas nuo 1950 metų knygas ir numatomas išleisti 1971 metais. Tai savotiškas, kaip ir sukurtojo savas, bepradinio kapitalo, be visuomeninių fondų paramos, be už nugaro milžiniškoje Amerikos knygų rinkoje.

Šie metai Manyland Books leidyklai yra turtum dvidešimtmečio su kaktis. Per tą laiką leidykla išleido virš 30 leidyklos planą įeina pristatyti amerikiečių skaitytojui nežinomų kalbų autorius.

Bet ne visi šiais metais išleisimų knygų yra autoriai lietuviai, nes leidyklos planą įeina pristatyti amerikiečių skaitytojui nežinomų kalbų autorius.

Manyland Books leidykla savo veiklą koncentruoja pristatyme mažiau familiariškos lite-

ratūros, mažiau pažįtamų kraštų. Tačiau pristatomi kūrinių neturi tautų lokalinio aspekto. Jų vertė peržengia sienas. Kiekvienas autorius čia yra maestro savo sferoje. Sakysim, gegužės mėnesį leidykla atspaus antrąją papildomąją laidą tarptautinių novelių antologiją "Modern Stories from Many Lands", kurioje savas literatūros reprezentuos austrų, čiliečių, čekų, slovakių, estų, suomių, graikų, vengrų, indonezų, indų, airių, žydų, italų, japonų, latvių, lietuvių, olandų, filipiniečių, rumunų, rusų, turkų, amerikiečių ir jugoslavų novelistai.

Lietuvių autorių sąrašas Manyland Books leidyklos kataloge yra impozantiškas. Čia randame dr. A. Geručio redaguotą "Lithuania 700 Years", Jurgio Gliados "The Sonata of Icarus" ir "House upon the Sand", Aloyzo Barono "Footbridges and Abysses" ir "The Third Women", Mykolo Vaitkaus "The Deluge", Vytauto Bagdonavičiaus "Cultural Well springs of Folktales", Stepo Zobarsko redaguotą "Selected Lithuanian Short Stories" ir "Lithuanian Quartet", Leonardo Andriekaus "Amens in Amber", Algirdo Landsbergio "Five Posts in a Market Place", dr. J. Savojo

STEPAS ZOBARSKAS – GERASIS AITVARAS

RAŠYTOJAS SULAUKĖ 60 METŲ AMŽIAUS

STEPAS VYKINTAS

Ilgai galvojau dėl šio šikco antraštės. Kokią tik buvau sugalvojęs, vis man nepatiko. Toptelėjo mintis, kad geriausia pasirinkti paties rašytojo pavadinimą -- gerasis aitvaras. Juk rašytojas, kaip S. Stanevičiaus aitvaras, visą gyvenimą nešė dvasines vertybes ir mūsų tautos kultūrinę lobyną. Ir tų vertybių jis prinešė apstybes. Jis ir beletristas, ir vertėjas, ir mūsų kultūros skleidėjas svetimtaučių tarpe.

Stepas Zobarskas yra aukštaičių žemės sūnus, Strazdelio ir Vaižganto kaimynas. Gimė 1911 m. sausio 17 d. Pamaleiškyje, Svėdasų vls., Rokiškio apskr. Jis buvo ir mano kaimynas, nes mažatvėje ateidavo kartu su tėvais į Duokiškio bažnytelę pasimelsti, o aš buvau penktą metų duokiškėnas. Jis mokėsi, kaip ir aš, toje pačioje Rokiškio gimnazijoje, bet mudu, matyt prasilenkėme. Jis vėliau mokėsi kalbų Paryžiuje, Heideberge ir New Yorke. Studijavo prancūzų, anglų ir kitų tautų literatūras. Šiuo metu gyvena New Yorke.

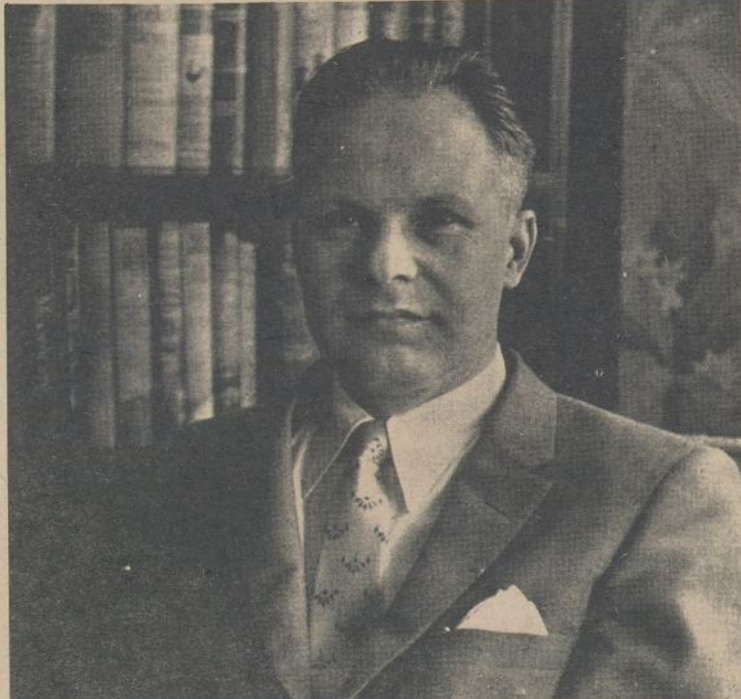
Jo literatūrinius gabumus, man rodos, pastebėjo deimantų ieškotojas Vaižgantas. Iš pradžių jis rašė poeziją, bet kaip poetas neišaugo. Išgarsėjo kaip beletristas, vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų prozos kūrėjas. Jo plunksnai priklauso šie beletristikos kūriniai: "Gerasis aitvaras 1933", "Ganyklų vaikai, laimėjęs premiją, susilaukęs tri-

"War Against God in Lithuania", Vytauto Tamulio "Nimblefoot the Ant", Antano Vaičiulio "Noon at a Country Inn" ir daugelio kitų.

Visos šios knygos su laukė gerų recenzijų iš stambiausių Amerikos ir Anglijos žurnalų. Tarp jų tenka pažymėti Time, Library Journal, Sunday Advocate, Chicago Tribune, Saturday Review, Times Literary Supplement, Christian Science Monitor, Books Abroad, Chicago American, King Features Syndicate ir kitus.

The Kansas City Star taip nusako Manyland Books leidyklos pobūdį: "Manyland Books, a house which as its name implies, tries to bring us some of the best of writing from other countries". (Manyland Books, kaip rodo tas pavadinimas, stengiasi pasiūlyti mums geriausių raštus iš kitų kraštų).

Aišku, lietuviai galėtų dominuoti autorių skaičiumi, jeigu jų pristatymui būtų rasti ištekliai. Čia lietuvių veiklai pristatomi kitataučių vertinimai ir mūsų rašytojų kūriniai įeina į tarptautinę literatūros rinką, tuo būdu kitataučių kritikoje įgyja kitus aspektus ir vertybes. Todėl mūsų fondai turėtų remti šios leidyklos lietuvių autorių originalų leidimą ir jų pristatymą angliškai skaitančiai auditorijai.

Rašytojas Stepas Zobarskas

stiprybė, Pabėgėlis, laimėjęs premiją, Peršaltį ir vėją, Arti žemės, Riestausio sūnus, Gandras ir Gandrytė, rinkinių apysakų rinkinys Sa vame krašte, Svečiai iš dangaus ir Šventupelio šnekos. Kai kurie jo kūriniai yra išversti į vokiečių, anglų ir kitas kalbas.

Kaip beletristas Zobarskas ypatingai mėgsta vaizduoti kaimo gyvenimą. Ir su didele meile -- kaimo vaikus. Jo vaikai -- tikri aukštaičių žemės berniukai ir mergaitės. Jie pasižymi nuoširdumu, atvirumu ir gerumu. Napalys išgelbėja skęstančią Nateliją ir pat, persišalęs, sunkiai susergera. Kai Nateliją į aplanko ir atneša dovaną -- savo darbo puikaus audimo juostą, kuri apjuosia margučių krautėlį, apvainikuotą verbių ir pataisų vainikais, Napalys susijaudina ir nenoripriimti, skelbdamas tiesą, jog žmogų gelbėti reikalauja žmoniškumas. Ir jis toliau galvoja: "Gera padaryti žmogų laimingą. Kiekvienas geras darbas atneša džiaugsmą". Juk Napalys išgelbėjo jaunuolę, kuri buvo susižiedavusi ir laukė vestuvių. Nuo Napalio išgelbėjimo priklausė visa merginos laimė.

Kokie mieli tie visi Zobarsko Poviliukai, Aliukai, Kristelė, kurie veržiasi į mokslą, nori būti vyrais, išaugti inžinieriais, kunigais, kurie myli gyvulėlius, kurie kovoja ir kenčia, nusideda ir savo nuodėmes išpažįsta. Visi jie atvaizduoti su pedagogo meilės šilima ir psichologo išvalgumu.

Rašytojas mus prirakina ne tik gėrio idėjos patrauklumu, psichologiniais vaizduojamųjų vaikų ar suaugusiųjų ryškiais bruožais, tikrovės įtikimumu, bet ir kalbiniu, stilistiniu grožiu. Jo kalba yra gyva, vaizdinga, aukštaitiškai turtiną. Šit keli pavyzdžiai: žiogai šokavo, vyrai pradėjo šnioryti žoles, Veidąn tvoškė karštis. Pirsirinko akmeniokų. O mergiočių ar ten yra? Paukščiai praskraidūnai. Iš visų pusių ėmė

plyšti žmonės į bažnyčią. Lyg aplaidžia kokia. Tai tik maža dalis tų kalbos perliukų.

Kaip stilistas Zo-

balsu, nelyginant paršukas etc.

Stepo Zobarsko kai kurios novelės ir apysakaitės yra patekusios ne tik į mūsų skaitinių knygas, bet ir į užsienio chrestomatijas. Pvz. jo novelė "The Music of the Scythes" yra išspausdinta amerikiečių antologijoje "Best Short Stories for Boys and Girls" (By Carol Rylie Brink) 1939 m. Marylando leidykla taip pat angliškai išleido Zobarsko "The Maker of Gods", 1961 ir "Bobby Wishingmore", 1961. Vokiškai 1947 m. yra išėjusi novelių knyga "Das Lied der Sennen".

Sukaktuvininkas yra žinomas ir kaip vertėjas. Jis yra išvertęs į lietuvių kalbą M. de Unamuno "Teta Tula", Knuto Hamsuno "Po rudens dangumi", G. de Maupassant "Moters širdis" ir W.S. Maugham "Dalytas vualis".

Šiuo metu rašytojas intensyviai propaguoja lietuvių literatūrą amerikiečių sluoksniuose. Tam tikslui jis įkūrė Manyland leidyklą, kuri leidžia mūsų rašytojų rinktinis raštus. Jis suredagavo ir išleido Kudirkos, Šeiniiaus, Žemaitės, Krėvės, Gliados, Barono ir kt. raštus. Šioje srityje jam uoliai talkininkauja kaip anglistė vertėja jo dukterė Nijolė Zobarskaitė. Tai atliepa (Nukelta į 6 psl.)

ŠIS BEITAS

Modernumo skubos botagas mus atpratino ramiai stabtelėti ir pasižvalgyti aplinkui. Pamąstyti, savo sąžines pasverti. Kai užgeso vienintelė berniukų gimnazija Kennebunkporte, vos akimirkai krūptelėjome ir -- tuoj vėl pamiršome. Dabar šaukiami SOS lietuvių auklėjimo tvirtovė Romuvoje, Jos vardas -- Vasario 16-toji. Ne tik pinigų iš mūsų laukia, reikia ir mokinių, mokytojų. Bet ar mes turime laiko išgirsti? Ar nepagalbėsime bent dienos uždarbio auklėti? Mus taip sočiai apgožia sezono pramogos ir ypač turtingos vaivšės (dar pasigiriame: stalių lažta!), o širdys atbuko tauriniams rūpėščiams, protas apsisėdė dolerių. Nors pačioje metų pradžioje atabtelkime ir susimąstykime: ar pakankamai dėmesio ir išteklių atskiriame savo tautos reikalams?

• Artėja Vasario šventė. Tai turtum mūsų tautinės rekolokacijos laikas. Ypač po gausaus kalėdinio komercializmo, būtų gera įprasti į skaidresnį pobūdį paproti -- apsidailinti vertingom dovanėlėmis, kurios neša bent kokią dvasinę naudą, kurios turi tautinę prasmę. Pasidairykime, kam iš artimų bičiulių, giminių ar kaimynų, jaunavedžių -- pritikytų užsakyti gerą lietuvišką laikraštį? O mažyliams vaikeliams ir moksleiviams tiesiog būtina (ir nebrangu) turėti pasisiskaitymams vienintelį tokį žurnalą Eglutę. Mokyklų tėvų komitetų nariai ir kiti sąmoningieji veikėjai -- kaip tik šiuo laiku patyrinėkime, kuris lietuviukas dar to gražaus vaikų laikraščio li-gi šiol negauna.

• Poetas A. Jakštas kadaise tarė: Kaiptoli nuo darbo stovi mūsų žodis! Taigi, žodžiu mes maždaug visi dailiai nukalam, bet darbai -- dažnai eina kitu keliu. Vasario 16-sios išvakarėse pasitinkime savo takus ir šuntakius. Ypač ten, kur liečiamas jaunimas. Štai, rodos, gana rimta jaunimo draugija -- įsiveda į tradiciją "Havajų dienas". Argi nėra grožio ir brangios, įsimintinos prasmės lietuviškose vietovėse? Kitar jaunimas paskatinamas kasmet ruošti Vėlykų Bobutės pramogą -- argi turtingoji lietuvių kalba jau trūksta savų, ne slaviškų žodžių naujai įsivedamoms tradicijoms? Argi kokia tautinė nesąmonė vyksta, kai jaunų šokėjų būrys, apsišaukęs šauniu Grandinėles vardu, į sceną išbėga šokti dar Lencinėlėlio! Lyg nė vienas nesupranta, kad tuodu vardu reiškia tą patį, tiktai -- vienas savas, lietuviškas, o kitas svetimas. Ir čia šiuo atveju nešti iškilmingai į sceną svertimybę yra toks skonis, kaip -- virti musiną batviniuose...

• Dabar vis ir vis keliamos demonstracijos prieš Vietnamo karą (mums gerai žinomi tos diversijos šaltiniai). Labai teisinga to karo tikrovės vaizdą pateikia Ch. Flood knygoje Nekaltųjų Karas. Autorius -- Harvardo auklėtinis, žymus romanistas ir žurnalistas, dalyvavęs garsioj Dragūnų divizionoj ir pats daug ko patyręs, daug ką savo akimis matęs. Gyvu silium piešia nelaimingos, komunistais priplūdusios šalies žmones, buitį, gamtą. Greta karo žiaurumų, yra vaizdžių, beletristiškai pasigėrėtinų kasdienės buities paveikslų. Jautriai aprašoma Amerikos karių drąsa ir nuoširdūs norai pagelbėti tiems paprastiems Azijos žmonėms. Autorius itin realistiškai atidengia daug faktų, kuriuos mėga ignoruoti tariamieji pacifistai, universitetuose riaušį kėlėjai: kaip Vietkongas vykdė iš-tisų kaimų sunaikinimus, sudeginant elninius gyventojus, kaip šaudė ar žiauriai baudžia vaikus vien dėl nepaklusnumo jiems ir kt.

• Ch. Flood knyga maždaug teikia tokias išvadas:

1. Amerikos žygis į Kambodiją buvo tikrai reikalingas. 2. Komunistai yra suorganizavę daug savų celių Vietname, tad sunkiai išskrapštom. 3. Dėl džiunglinių sąlygų mūsų kariams sunku sėkmingiau reikštis. 4. Mums daug pakenkė "no-win policy", o dabar gali sužlugdyti viską pasitraukimo politika. 5. Haiphongo uostą priderėjo seniai subombarduoti, nes pro ten Sovietai siunčia gausiai ginklų ir kitokios medžiagos.

Autorius nėra vanagas nei balandis, tik -- labai tikslus ir gabus stebėtojas, atidžiai surinkęs daugybę konkrečių dokumentų apie šiandien visus jaudinančią dalyką.

DAR GALIMA ĮSIGYTI
ŠIAS VILTIES KNYGAS

- S. Rūkienė. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai. Kietais viršeliais. 526 psl.\$6.00
J. Gliuda. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo. 408 psl.\$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje. 430 psl. Kietais virš. \$6.00
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje. 216 psl.\$3.00

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man:

- egz. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ\$.....
..... egz. AGONIJA\$.....
..... egz. REZISTENCIJA\$.....
..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO\$.....

Mano adresas:

(pavardė ir vardas)

(namo numeris ir gatvė)

(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Antibendruomeniškumo bendruomeninkų beieškant (10)

Dr. A. Butkus

LB TARYBOS POSĖDŽIŲ TAŠA

Antrame šios sesijos posėdyje buvo svarstoma JAV LB Centro Valdymo veiklos planai ir sąmata. Vienos valandos laikotarpyje (tiek laiko prezidiumas tam paskyrė) buvo pasakytos vienuolika kalbų. Pradėta CV pirm. V. Volerto bendrybinė LB veiklos sričių apžvalga. Po jo sekė jo paties pasirinktų ir Tarybos patvirtintų vicepirmininkų veiklos išipareigojimų deklaracijos: vicepirmininkų visuomeniniams, jaunimo ir organizaciniams reikalams, vicepirmininkų kultūriniais ir "JAV LB visuotinumui" klausimams. Pastarasis postas ne tik visiškai naujas, bet ir idomus tuo, kad jo darbo sritis yra prie lietuviybės pritraukti nuo jos jau nutolusius tautiečius. A.W. Novasaitis pasižadėjo užmegsti dialogą su pasirinktais asmenimis Pensilvanijoje ir vėliau savo veiklą išplėsti visoje Amerikoje. Šalia to jis pasižadėjo ieškoti būdų parūpinti finansinės paramos iš svetur lietuviškom mokyklom bei kultūriniais darbams paremti. Tai labai sveikintina ir visokiais būdais remtina iniciatyva. Nors A.W.N. ir anglų kalba pateiktas pranešimas, jis bene bus pats konkrečiausias ir aiškiausias užsibrėžtų darbų apžvalgoje. Toliau sekė renginių ir informacijos bei spaudos vadovių pranešimai, finansų tvarkytojo sąmata bei Švietimo Tarybos pirm. J. Kavaliūno pranešimas. Kultūros Tarybos pirmininko pranešimo nebuvo, nes Anatolijus Kairys šiame poste tebuvo patvirtintas tik dartinėje sesijoje.

TARYBOS KOMISIŲ POSĖDŽIAI

Pirmoje šios tarybos sesijoje Clevelande buvo sutarta atgaivinti ankstyvesnėse tarybose veikusias komisijas, tik jų darbą geriau iš anksto apibūdinti, paruošti jų veiklos nuostatus, bei aptarti jų veiklos sritis. Tam tikslui prezidiumas buvo ipareigotas pa-

ruošti projektus ir juos pateikti Philadelphia sesijoje svarstyti. Vietoje to, prezidiumas atrodė norėdamas sutauptyti laiką? nutarė tai atlikti raštu, išsiuntinėdamas tarybos nariams vieno ar dviejų sakinių komisijų būsimos veiklos apibūdinimus ir kviesdamas juos pasirinkti kurioje komisijoje norėtų dalyvauti: Švietimo, Kultūrinį, Ekonominį - Finansinį, Jaunimo, Politinį - Informacinį, ar Organizacinių-Administracinių reikalų komisijoje. Į kiekvieną komisiją turėjo pagal šį projektą įeiti nuo 7 iki 10 narių, atsižvelgiant į tarybos narių pageidavimus. Iš prezidiumo pateikto šių komisijų darbų aprašymo nebuvo galima susidaryti pilnesnio jų veiklos vaizdo. Ypatingai paskutiniųjų dviejų. Tikėjomės tais klausimais sesijos metu išsiaiškinti. Prezidiumas, lyg ir užmiršdamas Clevelando sutarimą (tiesa, protokolo dar nebuvo surašyta) tam tikslui laiko neleido, o paskelbė komisijoms paskirstymą ir nurodė joms vietą posėdžiauti. Perpusantros valandos laiko kiekvienai iš jų reikėjo susipažinti su pasiūlytu statuto projektu, išsirinkti jos pirmininką bei sekretorių ir priimti vieno ar dviejų centro valdybos vicepirmininkų veiklos planus. Po to, per pusę valandos sugrįžus į plenumo posėdį visų komisijų išvados, siūlymai ir rekomendacijos visai Tarybai turėjo būti apsvarstyti, išdiskutuoti ir priimti... Nenuostabu, tad, kad dalis tų komisijų pilnates sesijon sugrįžę valdybos vicepirmininkų pateiktų veiklos projektų priėmimo net buvo nesvarstę... Kitos, iš pateiktų trumpų apibūdinimų, atrodė, kalbėjo kelios apie tuos pačius dalykus. Dauguma jų pakartojo valdybos vicepirmininkų prieš porą valandų veiklos sričių apibūdinimus, nelyginant didelio veikalo turinyje surašytus dalykų pavadinimus... Valdy-

bos vicepirmininkų paruoštuose veiklos planuose buvo gerų minčių, tik dėl laiko stokos jos buvo per abstrakčiai ir bendrybėmis pateiktos. Gaila, kad keli geri sumanymai nebuvo apsvarstyti detalčiau ir nepanagrinėta kokiais būdais ir kieno talka tie projektai bus įgyvendinami. Vietoje to prezidiumo, atrodo, buvo užsibrėžta per trumpą laiką "prastumti daug popierio", visai užmirštant dabartinio valdybos pirmininko Tabor Farnos bendruomenininkų su spaudos ir radijo darbuotojais susitikimo proga gerai atsimintinus žodžius: "kanceliariniais darbais lietuviybės neišgelbėsime". Būtų iš tiesų gaila, jei ir pats CV pirmininkas, "valdžion" pakliuvęs šių minčių nebeprisibotų. Tikimės, ateityje bus pasimokyta ir bus geriau užsibrėžta atlikti mažiau, bet nuodugniau aptariant, išdiskutuojant ir, svarbiausia, leidžiant ir "kitap galvojantiems" pasisakyti, o ne laikytis iš anksto suplanuotų nutarimų prastūmimo. Taip ir baigėsi pirmoji sesijos diena Philadelphiaje. Nelyginant psichadelisku kaleidoskopiskumu priimta daugybė iš anksto suplanuotų pasiūlymų niekur nesustojant, nieko neatsižvelgiant, nebent tik prezidiumo pirmininko pasigallint, kai jam pačioje sesijos pradžioje pritrūko vieno balso. Tiesa, sesija nutraukta ne vidurnaktį, o 7,30 val. vak. Ją nutraukė ne dėl nuovargio ar idėjų trūkumo. Atidėti tą rei-

kėjo, nes kaž kur toli toli Philadelphia gatvėmis teko skubėti į bendruomenės apylinkės ruošiamą parengimą, kuriame koncertavo "Gintaro" ansamblis iš Kanados. Geras tai buvo koncertas. Salė sausakimša ir vėliau atvykusiems tarybos nariams teko suieškoti pristatomų kėdžių. Malonu, kad philadelphiečiai gausiai lanko parengimus, tik turbūt ne vieną tarybos narį ir ne retą bendruomenės pinigais atvykusį iš kitur dar ilgai vidurnaktį kankino mintis, ar iš tiesų buvo logiška taip anksti vakare nutraukti svarbių bendruomenės klausimų svarstymą, kad skubėti į koncertą, kuriame dėl labai didelio jo pasisekimo vis tiek nieko negalėjai matyti ir mažai girdėti. Ateityje tarybos sesijas planuojantieji turėtų racionaliai skirstyti brangų tarybos sesijos laiką ir pašalinių išipareigojimų neteikti. Rengėjams apie tai iš anksto išaiškinti, nereikėtų ir nederėtų pykti, kad "ponai" iš toli nesiteikia jų parengimų aplankyti...

LITHUANIA 700 YEARS
stambus veikalas anglų kalba apie Lietuvą. 460 psl.

J. GRAUDA

Iškarpinė filatelija

Kada Simas Kudirka perkėlė mūsų tėvynės vardą Lithuania į globalinę dimensiją ir neliko nė amerikoniško leidinio, kuris plačiau ar siauriau neminėty Vigilant dramą, mūsų tarpe atsirado idomus reiškiny. Mūsų tarpe gimė iškarpinė filatelija. Daug jaunų ir daug senų ėmė rinkti iškarpas iš periodinės spaudos. Kai kuriems pavyko surinkti dešimtis iškarpų. Paskui imta iškarpomis mainikauti. Imta šviesoraščiu dauginti nuorašus ir tokiu būdu pildyti rinkinius.

Staiga Chicago lietuvio pakėję atrandate Philadelphia spaudos pasisakymus. Ten, žiūrėk, bos-tonietis rodo iškarpas iš Miami dienraščio. Čia vėl michiganiškis švaistosi iškarpomis iš kaliforniškojo San Diego.

Kuo tolesnis atstumas ir kuo mažesnis leidinys tuo brangesnė iškarpas vertė. Už kokią nors iškarpą iš mažyčio Oregono laikraščio jau duoda tris chicagines iškarpas.

Paskui atėjo eilė iškarpoms gauti iš Europos. Visokios kalbos ir visokios valstybės! Štai ką parašė italai, čia vėl vokiečiai. Štai šveicarai, čia prancūzų, Netrukus ateis eilė Azijos iškarpoms. Japonai, vietnamiečiai, sijamai...

Būtų aukso vertės iškarpas iš sovietinės spaudos ir tokių reikalauti, reikia rašyti laiškus į vilnišką Tiesą, į maskvinę Pravda arba pačiam Kosyginui.

Ta proga sustojo keli iškarpų filatelistai ir išleido į pokalbį.

-- Štai ką teksanai tarė, -- rodo vienas Texaso spaudos kolumną.

-- Teksanai, tai platus tiražas, bet va, -- kerta kitas, -- Alaskos laikraštėlis, spaudinys mažas, o kolumna ilga.

Trečias pasigyrė kaž kokios unijos spausdiniu, dar retesniu unikumu.

-- Čia, va, laišakai į redakcijas. Visokie, idomūs, įvairūs. Iškarpų kolekcijų papildymai.

Iškarpistai-filatelistai įnyko kalbėti apie laiškus iškarpas.

Staiga vienas paklausė:

-- Palaukite, vyrai, ar kas iš mūsų rašėme laiškus į redakcijas tuo reikalu?

Visi susižvalgė vienas į kitą. Visi prisipažino, kad anei vienas apie tai nepagalvojo.

-- Tai kitų reikalas, pasiguodė vienas iš rinkėjų. -- Tie kas rašo, iškarpų nerenka. Tegu jaunieji rašo, mums parankiau prie iškarpų.

-- Amen, pasakė vienas iš kelių, vartydamas pirštuose iškarpą iš tolimo miesto laikraščio.

Redagavo dr. A. Gerutis. 12 dol. čekius rašyti ir užleido Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Užsisa-Independence Fund, Inc., kant tiesiog iš leidėjų 10 87-80 96 St., Woodhaven, dol. Normali veikalo kaina N. Y. 11421.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

K. BARĖNAS

VELNIAS

Novelė

(6)

-- Einam ir mes į stotį -- tarė Veronika ir nužingsniavo tuo pačiu keliu, kur nesenai dingo tas nepažįstamasis dviratininkas su savo "Namučių, namučių!" Veronika tylėjo. Ji dabar norėjo, kad visas pasaulis tylėtų, o Kosto užkulnių geležėlės kaudžė į kelio akmenis ir ardė didžiąją vakaro ramybę. Sodybos rajono triukšmas ir dainos dar pasiekdavo ją, bet pamažu vis tolo. Jie sutiko porą automobilių. Juos pasivijo pilnas dainuojančių keleivių autobusas. Sustojusi šalikelėje praleisti autobuso, Veronika išžiūrėjo į vakarus, kur pro medžius raudono dangus, ir atsidususi pratarė:

-- Keistas žmogus.

-- Sakei, kad velnias!

-- Tegu bus ir velnias, -- atsakė ji, bet jau nebejausdama, kad Kosto batų kaukšėjimas erzintų ją. -- Sakykim, kad žmogus, bet pavardės taip ir neužinojom. Iš kur? Kas jis toks? Jau antrą kartą sutinku, o nieko nežinau.

Jie ėjo ties ta vieta, kur keliukas suka per beržyną į tas didžiąsias pušis. Dėl to Veronika prisiminė, kaip dieną nustrikėjo tas triušiuškas, ir patenkin ta nusišypsojo.

Iki kito pavasario apie žilą nepažįstamąjį Veronika nieko negirdėjo. Kai ji prisimena tą žmogų, tai jai ir parumpa. Girdėti ji ir negalėjo nieko, nes nežino jo net ir pavardės. O prisiminti nuolat jai tenka. Ji skaito knygas, o kas gi ją palenkė į tuos didžiuosius rašytojus, jeigu ne tas nepažįstamasis? Ji pažiūri į tas dovanas ant prieždos -- šokoladinį kiaušinių ir užrašų knygutę. Ne tik pažiūri, bet kiek vieno penktadienio vakare net ir dulkes ten pašluos. Tačiau kaip gi tas žmogus gyvena? Ji ir gatvėje kartais pasidairo ar kine sėdėdama, kai užsideda šviesos. Išdygs kada nors prieš ją visada toks links mas ir gyvybės pilnas!

Jis ir išdygo pavasarį. Tą penktadienio vakarą Veronika apsipirkusi baigė eiti namo. Liko jai tik pasukti dar pro paskutinį kampą, ir jis ėjo per gatvę tiesiai į ją! Taip, jis, tas pats.

-- Būk pagarbina, ponias Šventariene! Kaip dievai laiko? Kaip tamstos Kostulis? Ar čia gyvenai, ar tik iš svečius eini?

-- Čia, -- atsakė Veronika. -- Už šio kampo.

-- Gera vieta. Kampas už kampo, o už to kampo ir Šventarių nameliai! Aš čia esu vaikščiojęs, vietos man jau pažįstamos, gatvelės ramiš, gyvenimas turi būti auksinis.

-- Prašom užėti, -- negalvodama pakvietė Veronika. -- Pasižiūrėsite, kaip gyvename.

Paskui Veronika nusprendė, kad nepažįstamojo akyse ji pastebėjo pasitenkinimą, kai pakvietė. Vadinasi, jis norėjo įeiti į jų namus. Artyn, artyn į jų gyvenimą, kol išgėgė pro duris vidun. Argi nemisingas atsitikimas?

Svečias trumpai tebuvo. Žvilgtelėjo šen, žvilgtelėjo ten, Veronika pati jam parodė tas jau senas dovanėles, kurias gavo iš jo anuomet karuselėje, ir nepažįstamasis kelis kartus išreiškė savo džiaugsmą:

-- Tai matai, kaip gražiai gyvenate!

-- Kur čia gražiai! -- neigė Veronika, bet ji buvo patenkinta. Kas gi iš širdies pasigroži svetim gyvenimu? O jos svečias dabar nepajėgia nuslėpti džiaugsmo, kuris šviečia veide ir žiba akyse. Kas šitaip pasidžiaugė kada nors jos gyvenimu? O jis džiaugėsi pro langą lendantčia saule, jos knygomis, paveikslais sienose. Veronika juto, kad jis džiaugiasi visu jos gyvenimu.

Viskuo pasidžiaugęs, jis kelintą kartą sustojo ties knygų spinta.

-- O tu, Verute, sakyk, ar šituos dar kada nors paskaitai? -- paklausė jis, rodydamas į lietuvių klasiškų knygas, surikiuotas labiau krūvoj -- į gelsvais viršeliais šviečiančius visus tris Vaižganto Pragiedulių tomukus, į baltuojančią Maironio Pavasario balsų laidą, Pietario Algimantą.

(Bus daugiau)

VISŲ ŠALIŲ POGRINDININKAI VIENYKĖS

pogrindis

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

SENUOSIUS METUS PALYDĖJUS, NAUJUOSIUS SUTIKUS...

Sudiev senieji metai,
Sveiki naujos veiklos verpetai...

Su tuo atsidusimu visuomenės, bendruomenės ir vaju veikėjai sutinka Naujuosius metus.

Kiekvienas smalsiai laukia, ką atneš naujagimieji metai. Platus čia laukas visokio plauko pranašystėms. Bet Pogrindis nėra karalienė Mikalda. Pogrindis tiesiai jums nusako, kur daugiau pinigų subėgs 1971 metais. Ir veikalai, kuriems nuveikti bus tiek supilto pinigų, 1971 metais bus svarbiausieji metų veikalai.

Neabejotina pinigų tvankstė 1971 metais, kaip buvo 1970 metais, bus egziliinės liaudies pasirušimas 1972-suosius metus sutikti ir sutikimas. Puošnios salės, puošnūs gėrimai ir puošniausi ponų tualetai pareikalaus, kukliu apskaičiavimu per du šimt tūkstančių dolerių. Naujųjų metų sutikimuose, kartu su garuojančiu taurėse šampanu, tiek pinigų išgaruoja tautinės atgaivos nuotaikoms palaikyti.

Antra neabejotina tautinės gyvybės pozicija yra egziliinės liaudies veržimasis pamatyti Gedimino pilies bokšte raudoną vėliavą. Pagal vien tik Rask'o importo ir dūšių eksporto įstaigą, buvę Dievo paukšteliai, vasaroms pargrįždami į tėvynę, sunesė paremti sovietinį kietos valiutos fondus pusę milijono dolerių. O kur dar kitos ex-dipukiečių dūšių im porto įstaigos. Ten dar susimeta koks šimtas tūkstančių.

O kur koplyčios?

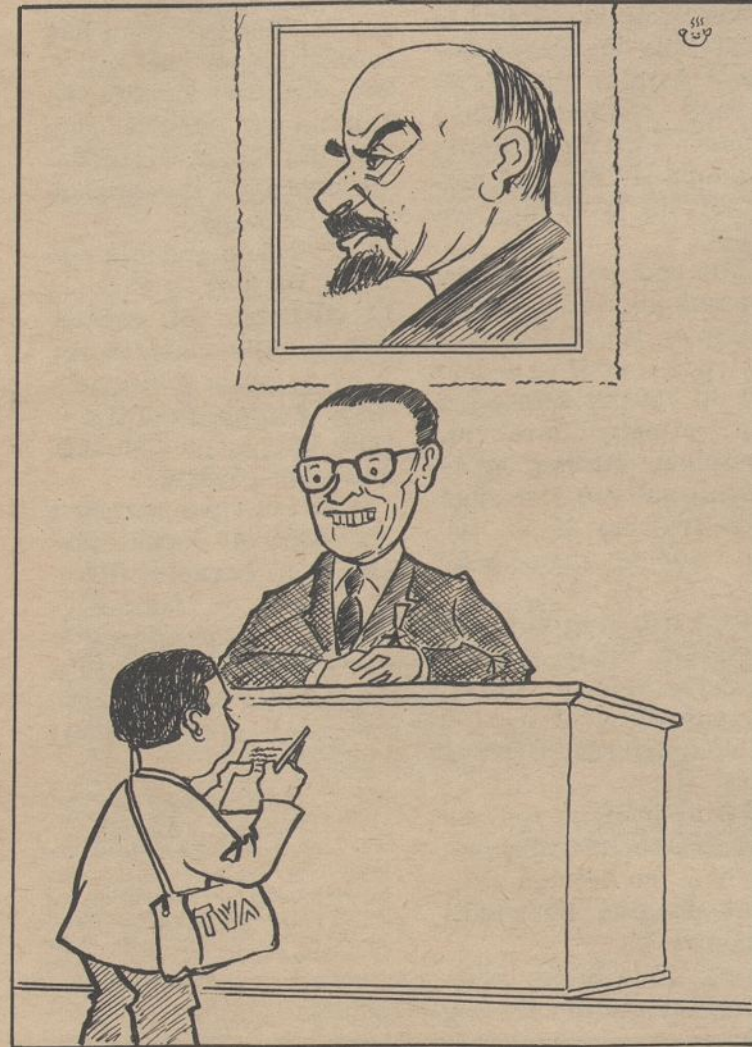
Eidami empiriniu metodu tuojau matome, kad per 1970 metus egziliinė liaudis sukrovė per milijoną dolerių tautinės gyvybės išlaikymui: naujųjų metų iškilnės, kelionės į Vilniaus Neringą per Maskvos aerodromą, ir dūšioms išganyti (koplyčios).

A propos. Virkdo kai kas dėl Lietuvių fondo. Esą, duokite dolerį mūsų kūrėjams pasauliui pristatyti. O kas veikėjus pristatė? Tegų kūrėjai patys prisistato. Ana va, pristatė Šilbajoris per tuziną kūrėjų, Lietuvių fondui apmokant po pustrėčio šimto dolerių už nosį. Pigiau grybų. O darbas buvo per niek, nes Look magazinas, užbėgdamas Šilbajoriui už akių, jau buvo pristatęs Joną Meką kaip pirmąjį jantį pornografinių filmų autorių. Kodėl Lietuvių Fondas iššvaistė pustrėčio šimto žaliukų?

Todėl, Pogrindžio nuomone, esminiai ir pagrindiniai tautinės gyvybės reiškiniai, kurie vėsliai auga ant per milijoną dolerių įtręstų lysvių ir 1971 metais bus investacijos 1972 metams sutikti, kelionės prie Gedimino pilies ir Inturisto kietos valiutos alko pasotinamais doleriais.

Priedų -- dūšioms ganyti išlaidų -- Pogrindis nesiima pranašauti, bet Pogrindžiui paremti prielankumo pageidauja.

Nepriklausomos Lietuvos korespondentas Ed. Šulaitis giria J. Kubilius kvietimą, skirtą išeivijos studentijai, studijuoti leninizmą Kapsuko universitete.

J. Kubilius: -- Atvykite, besmegeniai, ir mes jums pridėrsime į mokaules leninizmo košes.
E. Šulaitis: -- Ar ir aš galiu atvykti?
J. Kubilius: -- Jeigu tik gausi Bimbos rekomendaciją.

KADZIULIS AMERIKOJE

(Priėjo Kadziulis ir tarė)

Pasakoja tarybinis turistai:
-- Kai tik iš lėktuvo išlipau, tuojau skubėjau tą Ameriką stebėti.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
-- Reiškia iš lėktuvo strimagalviais į dirty movie seansą.

Susimete du tarybiniai turistai Amerikoje ir tariasi:

-- Norėčiau parvežti namo užsieninių lietuviškų knygų, bet žinau, kad negalima.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
-- Tuščia problema, draugai, Katiliškį su Meku ir namuose atrasite.

Mūsų solistai garsūs visoje tarybinėje Sąjungoje, pasigyrė žmogus iš tarybinės Lietuvos.
-- Matai Virgilijus Noreika net Maskvos operoje dainuoja.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
-- Norėčiau perskaityti Prano Vaičiūčio eilėraštį.

Ir ėmė skaityti:

Tegu liežuvis virs į molį,
tegu to kanklės sutrupės,
kuris pardutų savo brolių,
kur kraugėriams dainuot padės.

-- Išveivą kankina mišrių šeimų problema, skundėsi išeiviečių moterėlė.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
-- Pas mus mišrių šeimų problemos nėra, nes mišrias šeima vadiname "sovietinėmis žėnybomis".

POGRINDŽIO

LAIŠKŲ KUPARAS

Pentagonas naikina bakteriinius ginklus, o Kubilius iš Kapsuko Universiteto importuoja raudonligės mikrobų ir buvusių dipukų tarpą. Ar neparkvesti mums ano Kubiliaus kokios šeš tadieninės mokyklos mokytojų? Tegų čia skiepija "lituanistinius" mokslus. Ir jam sveikiau, ir mums pigiau.

Z. Kurkulis

Skaičiau Naujienose (No. 298), kad okupuotoje Lietuvoje jauant rą kartą gastroliaivo aktorius Juozas Kaributas-Kelmas. Iki šiol niekas nežinojo, kad Kaributas yra Kelmas. Kaip dabar jį įrašyti į teberuošiamą Stasio Pilkos "Teatro almanachą": ar Kaributu, ar Kelmu?

Teatrologas iš S. Monikos

Parašykite, kad Žemaičių Antanas parašė "Nutuliusios dienos", o J. Jaškauskas parašė "Lietingos dienos", J. Kapočinskas parašė "Siaubingos dienos", Alė Rūta parašė "Trumpa diena", o Los Angeles spaudžiamas mėnesiuokas "Lietuvių Dienos".

Stebeiklis

(Čia iš Laiškų Lietuviams, nes ta tema judinta ir Pogrindyje).

Priskiriamų man žodžių nei Vilniuje, nei kitur nesu pasakęs. Tie žodžiai yra "Tiesos" korespondento kūrinys, ir už juos barti reikia jį, ne mane.

A. Avižienis

(Dėl to geografiniai-politinio konflikto, kad A. Avižienis lengva ranka atidavė Vilniaus Universitetą Tarybinei Sovietijai, rašo Tėviškos Žiburiai): Vilniaus Universitetą Sovietų Sąjungai atidavė ne A. Avižienis, bet jo pareiškimą suklautojusi Tiesa. Tai patvirtintas faktas: Pravdoje nėra pravdos, Tiesoje nėra tiesos. (Pogrindis prideda):

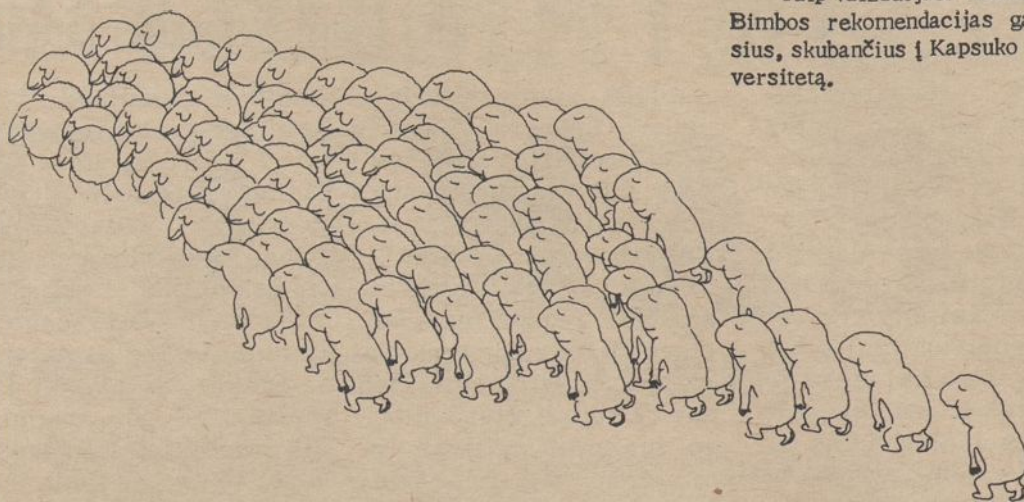
Neik, Avižieni, su velniu riestauti, nereikėtų nė aiškintis.

MISLĖ

Aš pastovėjau ties generolo Černiachovskio paminklu, pasakui įžengęs iš Černiachovskio

KANDIDATAI Į KAPSUKO UNIVERSITETĄ

Taip vaizduojasi Rekašius, Bimbos rekomendacijas gavusius, skubančius į Kapsuko universitetą.

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

SUBIMBĖJIMAS AR SUNIEKŠĖJIMAS

Dėl Brazilskų ir Simo Kudirkos istorijų tylėjęs Bimba, stailga prapliupo keiksmiais ir šmeižtais, sulaukęs paliepimo taip keikti iš Maskvos via Vilnius.

Juda, kruta draugas Bimba:
glamonėja rusų rimbą,
dialektikon įkimba,
leninizmo alkoj žlimba,
po savais melais sudrimba -
juda, kruta draugas Bimba.

Koks smarkus tada keikimas
kai yra Maskvos leidimas.
Bimbai gausiai spėkos imas,
dunda bimbis lojimas.
Kai yra Maskvos liepimas,
net liepsnoja Bimbos grimas.

Į dergimus Bimba kimba,
po savais melais sudrimba.
Rusas ištiesia jam rimbą,
pabučiuok rimbą Bimba.
Rublių šviesoj akys žlimba,
uždarbiauja draugas Bimba.

MENO KASDIENYBĖS

Dail. L. Urbonas rašo Tėviškos Žiburiuose

Vienas tautietis, matyti, pasiturintis, išsižiūrėjo į mano paveikslą. Net užstatą paliko. Sekančią dieną žiūrė -- jis ir žmona susirūpinę matuoja paveikslą. "Ponas dailininke, saukykite, kaip nuo šio paveiksloto tris inčus nuplauti?"... Jo žmona aiškino, kad paveikslas netelpa į jų buto sienelę ir dėlto reikia kraštą nurežti. Už savo pinigų jie esą galį daryti, ką nori...

Rašo toliau dailininkas:
Su ta paroda iškau, kaip po žys į šulinį. Aš patyriau, kad niekad biznierių nebūsiu -- mane kiekvienas suamerikonėjęs lietuvis numaudys.

Čia dailininkas pasakoja, kaip organizuoti meno parodą:

Parodos organizacinis komitetas paveda dailininkui pačiam parašyti jo parodos skelbimus, pats ir parodą per radiją turi išgirti, paskui pats turi tarti parodos atidaromąjį žodį, parodai pasibaigus, turi tarti uždaromąjį žodį, paskui būdamas "raštingas", turi aprašyti, kad paroda nusisekusi. Prieš parodą dailininkas turi iškabinti paveikslus, po parodos tuos paveikslus nukabinti. Turi atmokėti bent 125 dolerius už salę.... Bet ką daro Organizacinis komitetas, išsižiojo Pogrindis?

Organizacinis komitetas ima už organizavimą įžangos mokesį ir 20% nuo kiekvieno parodoje parduoto paveikslų.

Sunkiausias Organizacinio komiteto darbas, atrodo, yra seki

aikštės į Lenino prospektą, atsidūriau ties įspūdingu Lenino paminklu. Pasukęs į Gogolio gatvę, perėjau per Puškino parką ir nuėjau Kutuzovo rūmų link.

Kuriame mieste vaikščiojate?

esimui
esimui

mas, kad dailininkas slapta neparduotų paveikslų, kuris yra parodoje, nes, tada 20% kainos muša per Organizacinio komiteto kišenę.

KAI DRĄSAI NUPLĖSIAMAS GRIMAS

Lietuviškos išnaros stengiasi Lietuvą su visa lietuvių tauta išduoti. Andriulis, Jokubka ir Bimba nėra jokie lietuviai. Jie yra lietuviškai rašantieji burliokai... Jie yra Kremliaus Belzebubui tiek toli savo sąžinę ir sielą pardavę ir užrašę, kad dabar nori-nenori, turi taip kukuoti, kaip raudonasis bosas diriguoja... Bimba, Andriulis, Jokubka ir Jonikienė yra velniai kurie tyliame liūne veisiasi.

(Naujienos Nr. 2)

Kai raudonu grimu malioja-

si Bimbos ir Jonikienės benkartukai

Young Socialist Alliance - komunistinio jaunimo sąjungos suvažiavime garsiai prabilo 23 metų kareivis Ed Jurėnas trockistinio militantizmo temomis. Ed Jurėnas -- lietuviško vardo, andriuliškai-bimbis-jokubkinės ligos graužiamas vyras. Jam jau nereikia su Bimbos - Rekašiaus afidevitu vykti į Kapsuką. Jis jau ten tinka profesoriatui.

IŠ ERUDITŲ ARUODŲ

-- Kas pasuko žemės ašį? paklausė Justas Paleckis. Tai padarė Leninas, užtikrino Justas.

EGLE JUODVALKYTĖ parašė eilėraštį, šitaip sudėjusi eilutes:

... ir medines kojas
at-sar-giai
stataučius pavasario keliaunin-

pasitinku
juoku.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS šitaip išdėstė eilutes:

... sudužus laivui,
mus bang-ga
iš-mes...

KĘSTAS REIKALAS paskelbė eilėraštį:

O, Vladi! Šlaitai!
Ar nereikėjo palaukti?
Chrizantemų ir Vyšnių
- su meile daugiau priblandinti,
Gluosnių ant kranto ir medžių
kitokių

idant
plačiau ir skaisčiau suliepsnotų
aguonų gaisras.

DANGUOLĖ SADŪNAITĖ taip išsireiškia:

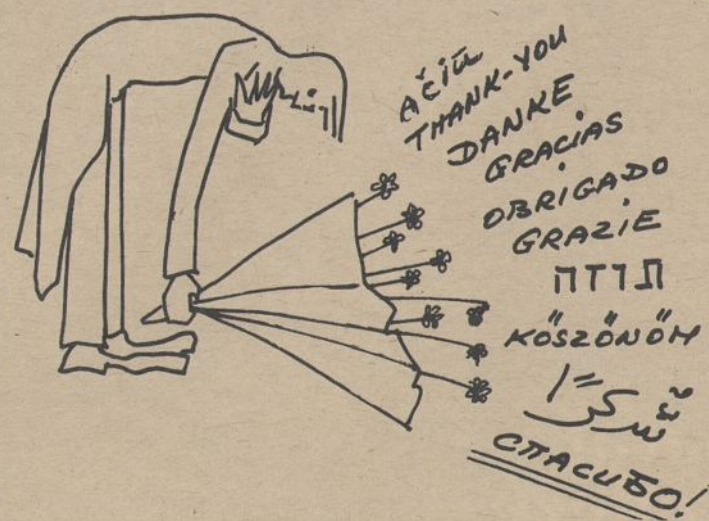
Vasaros karščiai,
Atsargiai!
Tuoj ji pradės
rėkti!
rėkti!
rėkti!
rėkti!

Ir rėkti!

ALGIRDAS PUŽAUSKAS taip atsidusta:

Įvairios riaušės, karai, nelaimės
Wisconsine nieko nesako.
Liko tik vienas rūpestis, baimė:
kur pasidėjo lydekos?

TARYBINIO SOLISTO FILOSOFIJA

Su lietuviais aš lietuvis
su bulgarais -- aš bulgaras
su daina aš nepražuvęs,
Kiekvienam esu aš geras.
Bet viršūnės teneklysta -
aš tarybinis solistas!

S. ZOBARSKAS...

(Atkelta iš 3 psl.)

kamas milžiniškas darbas lietuvių kultūrai.

Nors sukuriamas yra šalia A. Vaičiūnaičio, Vyt. Tamulaičio vienas iš žymiausių jaunimo literatūros kūrėjų, tačiau nei bolševikinė literatūros istorija, nei J. Masilionio tinkamai jo neįvertino. Iš bolševikų, žinoma, nieko ir negalima laukti: kol Zobarskas laisvai ir nepagal bolševikų valią kurs, tol jis bus jų ignoruojamas. Bet J. Masilionis galėtų antroje savo literatūros laidoje labiau įvertinti Lietuvai nusipelnčius tremties rašytojus.

Baigdamas ypatingai norėčiau kreiptis į tėvus. Įsisąmoninkite, kad tik mūsų rašytojai išgelbės jūsų vaikus nuo nutautėjimo. Todėl padėkite savo vaikams suprasti savuosius rašytojus, nors jų raštų tematika kai kam atrodytų jau yra ir atgyvenusi. Bet, jei tėvai su meile paskaitys vaikams Zobarsko kūrinėlius, tai ir vaikai pamatys, kiek ten širdies ir meilės yra rašytojo idėta.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

"ATŽALYNAS" NEPASENĖS PER 40 METŲ

KAI Į TEATRO SPEKTAKLIUS PRITRŪKO BILJETŲ

Prieš metus "Darbininke" teko rašyti gan entuziastišką reportažą apie LB Chicago Jaunimo teatro pastatytą A. Landsbergio veikalą "Penki stulpai turgaus aikštėje", kuris muz. Dariaus Lapinsko modernizme režisūriname apipavidalinime žiūrovų buvo maloniai sutiktas ir priimtas. Kai prieš praėjusias Kalėdas pradėta skelbti, kad Jaunimo teatro vėl ruošiasi naujai premjerai -- K. Binkio "Atžalynui", kuriam reikia net 30 vaidintojų, ne vienam, madingesnio scenos meno pasiilgusiam, kilo abejonės ir nepasitikėjimo jausmas: per 40 metų K. Binkio veikalo idėjos bus pasenusios, veikalas, režisuojamas buv. Šiaulių valst. teatro aktoriaus J. Valentino praeis be moderniškųjų režisūrinių atspalvių, nes 30 vaidintojų minia reikės ištraukti ir tokių žmonių, kurie į sceną koją įkelia tik pirmą kartą. Visi tie įsivaizduoti minisai abuojesniai ir daugiau moderniškumo pasiilgusiam būsimaam žiūrovui kėlė nepasitikėjimo jausmus. Tarp jų buvo ir rašęs šiuos žodžius.

Tik Jaunimo teatrą administruojantis ir tie-

sioginiai globojantis LB Kultūros fondopirm. rašyt. A. Kairys, visad pilnas entuziazmo ir vilties perspėjo: nedarykime išvadų iš anksto, nepamatę spektaklių!

Šiandien LB Chicago Jaunimo teatro pastatyti K. Binkio "Atžalyno" du spektakliai jau praėjo, jais paminint Lietuvos valst. teatro 50 metų sukaktį. Operuojant skaičiais, pasisiekimą galima taip įvertinti: premjeroje 700 žmonių talpinančioje salėje buvo likę kiek tuščių vietų. Sekmadienio spektaklyje, nors per dieną snigo, salė buvo perpildyta, dalis žmonių stovėjo, o apie 100 nebegavo bilietų ir turėjo grįžti.

Kokia buvo Chicagoje publika? O gi nepaprastai marga. Maloniausias jausmas, kad spektaklius stebėjo nemažadalis mūsų jaunimo. Jaunimo nuotaikos ir išsklaidė nepasitikėjimą, kad K. Binkio idėjos per 40 metų bus pasenusios. Tiesa, jiems nebesuprantami kai kurie anų laikų jaunimo terminai, kaip aviomodelizmas, sklandymas ir t.t., bet pati veikalo idėja -- nekaltas jaunuolis - gimnazisto Petro Keraičio pasiaukojimas už visus, prisipažįstant, kad jis taria-

mai pavogęs klasės auklėtojo Tįjūno pinigų, jaunuosius "Atžalyno" žiūrovus jaudino nemažiau kaip ir vyresniuosius. Apie tai rašančiam pasakoją vienuolikmetis Gintaras Baronas, šešiolikmetės Irena Paronytė su Nora Sugintaite ir visa eilė kitų jaunųjų. Labiau išprūsęs jaunimas pajuto ir veikale nejučiomis ryškinamą socialinę idėją -- Lietuvos liaudies meilę jaunmui. Kai tariamasis vagis Petras Keraitis buvo išmestas iš gimnazijos į su meile į savo menką siuvelyklą priėmė siuvėjas Žiogas, tardamas "Būk čia kaip namuos". O kai IV veiksmo klasės auklėtojo Tįjūno palteuž pamušalo siuvėjas Žiogas surado Tįjūno tariamą dingusius ir Petro Keraičio "pavogtus" pinigus, kai akimirkoje kuone visos pedagogų tarybos prieš tai pasmerkėtas P. Keraitis pasidarė herojumi, per visą pilną salę, nuo mažiausio iki vyriausio žiūrovo, nubėgo pasididžiavimo jaunuojų herojumi jausmai, salėje kilo šiltos ovacijos, nes čia buvo 5 veiksmų pjesės kulminacinis taškas.

Po to sekęs penktasis gegužinės veiksmas su masine besilinksminančio jaunimo scena jau yra daugiau dekoratyvinis - montažinis, išskėlią augančio lietuviško jaunimo džiaugsmą ir ištikimybę gerio idealams.

Rež. J. Valentinui pasirenkant 30 artistų teko nugalėti sunkią problemą. Pasirinkimo ne labai buvo, o reikėjo imti tuos, kurie paprašyti sutiko ar net atėjo savanoriais (ypač jaunimas). Bet režisieriaus laimė neaplenkė ir jis su lipdė šiais laikais ypač politiniame gyvenime labai madingą koaliciją. Iš avangardinio Antrojo Kaimo teatrinio kolektyvo į "Atžalyno" pastatymą įsijungė A. T. Antanaitis (kaip literatūros kritikas ne kartą kiekiau puolęs Jaunimo Teatro globėją ir administratorių dramaturgą A. Kairį); taip pat R. Stakauskas. Įsijungė ir kiti sceninį patyrimą turį aktoriai: E. Blandytė, J. Balutis, E. Radvila, O. Petravičiūtė, I. Radienė ir E. Gepnerienė. Mėgėjus atstovavo T. Serapinienė, M. Maksvytis ir V. Navickas. Iš anksčiau Jaunimo teatre gražiai pasireikusių matėm R. Vasiukevičių, L. Jadviršytę, o, galima sakyti, tiesiog iš gatvės į sceną atėjo ir šie naujokai, daugumoje gimnazistai: P. Vitkus, G. Būtenas, R. Miečius, Ž. Podytė, L. Peškys, E. Momkus ir J. Kapačinskas (paskutiniai du meniškai sukūrė Petro Keraičio ir Jasiaus Šaučiuko vaidmenis), A. Vaitkevičius, L. Martis, P. Gudonis, E. Būtenas (savitai įdomiai atlikęs istorijos mokytoją pamėgdžiojusio mokinio sceną), A. Paužuolis, N. Sparkytė, D. Galėsaitė, A. Laurušonytė, R. Balutytė ir kiti.

Apšvietimas buvo patyrusio vilko V. Žygo, techninis padėjėjas Jaunimo teatro aktorius R. Vasiukevičius, dekoracijos, santūrio, bet idomos, Juozo Kiburo.

Iš šios gražios koalicijos laimėtoju išėjo rež. J. Valentinus, nes jam pasisekė padaryti vientisą, estetinėmis akimirkomis sušvintantį spektaklį, kuris pataikė į liaudies (masės) širdis. Tai įrodė faktas, kad antrajam spektaklyje publika jau nebetilpo ir apie 100 žmonių turėjo grįžti į namus. O tokiais spektakliais, kuriais pasiekiamos masės širdys, žmonės pa-

ruošiami ir modernesnių šių dienų dramaturgų veikalų būsiniams spektakliams. Todėl tik, kad ir šiuo pažįturu "Atžalyno" spektakliu bus atlikę savo misiją.

Neužmirštinas taip pat kitas faktas, kad ke liolika jaunuolių "Atžalyno" atliko pirmąjį scenos krikštą ir ateityje jų nuo lietuviškos scenos vargu ar benuvarysi. Taip čia ir atsikartoja paskutiniai "Atžalyno" pjesės žodžiai prieš užsidarant uždangai:

"Atžalynas augal! Taip auga gražus atžalynas Lietuvai!"

VL. Ramojus

KAIP APSISAUGOTI NUO SLOGOS

Prof. Linus Pauling, Nobelio premijos laimėtojas už chemijos mokslo ir taikos siekius, yra parašęs knygą -- Vitamin C and the Common Cold, kurioje nagrinėja kaip išvengti nemalonių slogos. Nors su jo išvadosis kai kurie daktarai nesutinka, bet susipažinti yra verta ir gal būt naudinga. Juk yra daug dalykų medicinoje dėl kurių ne visi gydytojai laikosi vienodos nuomonės, net ir lietuvių tarpe yra skirtingai manančių ir darančių.

Dr. prof. Linus Pauling svarbiausiu vaistu nuo slogų laiko vitaminą C -- t.y. ascorbic rūgštis. Jis šią rūgštį vadina maistu ir tai labai svarbiu maistu žmogaus sveikatai. Šios rūgšties ar vitamino C yra daugelyje maisto rūšių -- daržovėse, vaisiuose, mėsoje. Šio vitamino yra gryno, išskirto iš vaisių ar cheminiu būdu pagaminto. Pagal jį, žmogus nenaudojęs vitamino C susergera ir gali mirti kelių mėnesių būvyje. Kad žmogus nemirtų, reikalinga jam kasdien gauti nemažiau 5 iki 15 miligramų. Bet to kiekio neužtenka būti sveikam ir apsisaugoti nuo slogos.

Prof. L. P. mano, kad kasdieninė norma turėtų būti tarp 250 miligramų ir 10 gramų. Tautinė mitybos ir maisto tyrimo taryba 1968 m. rekomendavo žymiai mažesnes dozes, būtent kūdikiams -- 35 mg. į dieną, vaikams 40 mg., 55 mg. moterims ir 60 mg. vyrams.

Tos ascorbic rūgšties didesni kiekiai randami žaliuose ir raudonuose pipiruose, ropėse -- nuo 100 iki 350 mg. šimte gramų minėtų daržovių. Apelsinų, citrinų, grapefruit sultyse šios rūgšties yra nuo 25 iki 100 mg. 100-te gramų sulčių.

Prie geros dietos, naudojant daržoves, apelsinus, pamidorų sultis, žmogus gali gauti nuo 100 iki 300 mg. minėtos rūgšties.

Pagal įjnorint apsisaugoti nuo nemalonių slogų, esą reikalinga žymiai daugiau sunaudoti vitamino C.

Dr. Irvin Stone (biokemikas) ir dr. E. Regnier rekomenduoja dienos normą 4-10 gramų. Minnesotos Universitete buvo daromi bandymai su 400 studentų. Pusę jų

gavo C vitamino po dvi tabletes po 100 mg C per dieną per 28 savaites, o kiti nieko. Paaikškėjo jog slogos sumažėjo 15%.

Dr. Stone pats ėmė per 10 metų nuo 3 gr. iki 5 gr. kasdien ir per tą laiką niekad neturėjęs slogos. Jis siūlo naudoti 1.5 gramo kasdien ascorbic rūgšties ištirpytos apeldinų ar pamidorų sultyse ar vandenyje. Pajutusias slogos simptomus tuojau paimti 1.5 gr. ir po to pakartoti kas valandą ir po trijų dozių po 1.5 gr. slogos simptomai pranyks. Kad būtų veiksminga, reikia tuojau naudoti, kai pajunti slogos reiškinys.

Dr. Gildersleeve pasako, kad jo tyrimai parodė 95% C vitamino poveikį nuo slogos. Jis nususkundė, jog medicinos žurnalai nespausdina tokių pranešimų, nes esą jie nustotų gauti skelbimus iš patentuotų vaistų gamybos firmų, kurių gamina vaistus nuo slogų ir kurie nieko nepadedą.

Mitybos ir maisto tyrimo taryba sako, kad jeigu būtų paimta per dieną daugiau negu 60 mg. tada iš organizmo pašalintų uriną.

Dr. L.P. rašo, kad tie vaistai, kurie rekomenduojami per spaudą, radiją ir televiziją nuo slogų esą kenksmingi ir pavojingi žmogaus sveikatai. Nuo tų vaistų esą susirgimų ir net mirimų. Esą JAV žmonės išleidžia per pusę bilijono dol. dėl slogų vaistų, bet jie nepagdydo ir neapsaugo nuo slogos.

Jis rekomenduoja nuo 1 gr. iki 2 gr. per dieną C vitamino. Ši rūgštis esą kraują apsiekia per 2 ar 3 val. po paėmimo. Esą geriau paimti per tris kartus po 250 mg. ascorbic rūgšties.

Plačiau buvo aprašyta The Detroit News sausio 17 d. žurnale. Atrodo, kad dr. Adomavičiaus rekomendacijos gerti litrais vaisių sultis sutinka su šiuo siūlymu. (am)

ENGINEER
MACHINE DESIGN

We seek a graduate engineer with heavy duty machine design background capable of developing new design ideas obtained from field studies. Requires the supervision of the preparation of design a detailed drawings on veneer machinery. Must have experience with hydraulic, pneumatic, and electrical controls. Send your resume and salary requirements to the Director of Personnel
COE MFG. CO.
609 BANK ST.
PAINESVILLE, OHIO
An Equal Opportunity Employer

If we let the students decide which courses they wanted to take most of them would...

be tougher on themselves than requirements would be, design a program that would serve their individual needs and future plans,

enjoy their classes more (their teachers would too), do better in their courses.

We tried letting a sampling of students from each of the past several freshman classes design their own programs and that's the way it worked out.

Now all Barat students have this privilege.

Write to us and we'll tell you how it works.

Barat College

Director of Admissions
Box 687
Lake Forest, Illinois 60045

Woman's college
650 students
85 faculty members
Senior year with emphasis on work study, internships, and intensive independent study
Cooperative science program with Argonne National Laboratories
Complete teacher certification program
Residential extension in Chicago for urban research
Cross-registration for all courses with a nearby coeducational college
Interdisciplinary majors
Thirty minutes from metropolitan Chicago

BRONIUI GRAŽULIUI
60 METŲ

Praeitą sekmadienį, sausio 24 d., Br. Gražulis, Salamander batų krautuvės Clevelande savininkas, atšventė savo 60 metų amžiaus sukaktį.

Sukaktuvinių, Suvalkijos ūkininko sūnus, yra baigęs Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją, Humanitarinių mokslų fakultetą Kaune ir Prekybos Institutą Klaipėdoje. Turėdamas tokį dvilypį teoretinį išsilavinimą, sukaktuvinių, savo gyvenime stipriai pasireiškė prekybininko ir pedagogo veikloje.

Jau Lietuvoje Bronius, šalia tarnybos (buvo Valiutų Komisijos referentas) turėjo įsteigęs Galanterijos krautuvę, importo prekybos bendrovę "Gabija" ir buvo stipraus Lietuvos Banko tarnautojų kooperatyvo reikalų vedėjas. Užėjus bolševikams šios įmonės buvo sulikviduotos, o ir pats sukaktuvininkas iš darbo atleistas.

Laike vokiečių okupacijos perėjo į pedagoginę veiklą: Lietuvoje mokytojo Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje, o Vokietijoje — Oldenburgo gimnazijoje. Ir mokytojaudamas neiškentė neįsijungęs į prekybinę veiklą: yra suorganizavęs porą mokinių kooperatyvų, o be to buvo ir dviejų stovyklų kooperatyvų vedėjas.

Atvykęs į Ameriką ir pasitaupęs keletą simtų dolerių, vėl pradėjo verstis prekyba. Vienu tarpu administravo net 4 krautuves: Baltic Delicatessen, Baltic Trading House ir Salamander batų krautuves Clevelande ir Detroite. Šiuo metu pasiliko tik vieną krautuvę — Salamander, Clevelande.

Laisvalaikį Bronius praleisdavo rašinėdamas bei piešdamas. Be atskirų straipsnelių tilpusių įvairiuose laikraščiuose Lietu-

LKS ŽAIBO DVIDEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

VASARIO MĖN. 6 D., ŠEŠTADIENĮ.

1 val. p. p. sporto rungtynės St. Clair Recreation Center salėje, 6250 St. Clair Ave.

7:30 val. v. AKADEMIJA-BANKETAS Šv. Jurgio parapijos salėje.

Programoje rašyt. humoristas ALO-YZAS BARONAS. Salės dekoracijos

— P. MAŽELIO. Stalai po 10 žmonių užsakomi pas K. Marcinkevičių, N.

Maželiene, R. Babicką, V. Staškų, A. Kijauską.

Šokiams gros J. PAŽEMIO orkestras.

KAS ĮGALIAVO JUOS KALBĖTI MŪSŲ VARDU?

The Plain Dealer sausio 17 d. sekmadienio laidoje tilpo ilgas straipsnis apie tautybių grupes Amerikoje ir taip vadina jų "neišsipildžiusį gyvenimo sapną". Atsirado trys "tautybių vadai" kurie nutarė, kad gerumu Amerikoje nieko negalima atsiekti, todėl tautybių žmonėms reikia jungtis su juodaisiais ir kartu kovoti dėl geresnio rytojaus. Toks jų nutarimas yra ne tik mums nepriimtinas, bet ir pavojingas.

Šie trys vyrai, kurie kai kuriems lietuviams yra visai nepažįstami, niekad mums anksčiau nesirūpino. Mes Amerikoje esame jau apie 20 metų ir patys savo praeitį sugebėjome sukurti, ką turime. Sugebėjome išmokyti savo vaikus, sukūrėme įvairias organizacijas, mokyklas ir t.t., kurias patys išlaikome. Mes Amerikai esame davę mokslininkų, profesionalų ir patys prisidėję savo kultūrinio ir visuomeninio veikumu Amerikos gerovai.

Kyla klausimas, kas tie trys vyrai yra ir koks jų tikslas?

Visi yra politikieriai, bet visuomet buvo atlyginami už savo darbą. Tikslas jų neišskus.

Paveikslas, kuris atspausdintas straipsnio, sukėlė skaitytojui nemalonų minčių. Jame atvaizduotos 2 suspaustos kumščys, viena balta, kita juoda, abie jų kumščiai mažai pirščiukai sujungti; žemiau jų Amerikos vėliava.

Argi mums reikalinga ši sąjunga? Juk mes savo kultūra ir išsilavinimu stovime daug aukščiau.

Šie trys vyrai, kurie vadina save tautybių vadais nori įtikin-

ti amerikiečių visuomenę, kad mes esame jų skriaudžiami. Vienoje to straipsnio vietoje net šitaip pasisako: "Nei juodieji nei tautybių žmonės dar tikrai nesupranta kokias jie galėtų turėti galimybes. Pirmoji priežastis yra baltoji anglosaksų protestantų visuomenė, kuri visuomet kontroliavo Amerikos ekonomiką. Tautybių žmonės ir juodieji atvyko į Ameriką vėliau. Didžiausia dalis pinigų, bankai, industrija, visuomet buvo anglosaksų rankose. Juodieji ir tautybių žmonės, galima sakyti, jei nebuvo jų aukos, tai buvo jų išnaudoti."

Toks pareiškimas yra labai pavojingas, nes atrodo, kad mes norime prieiti prie anglosaksų sukrauto turto revoliucijos keliu ir kesinamės suskaldyti jų visuomenę Amerikoje.

Mums taip pat stiliau paanalizuoti galimybes susitarti su juodaisiais. Stuloma daugiau su jais bendrauti, nes, girdi, mes turime "daugiau socialinių ir ekonominių interesų su juodais, ruda, ir taip vadinamais "hill billies", negu kad mes galvojame".

Perskaičius šį straipsnį kyla klausimas, ar šie trys vyrai turi teisę taip apie visas tautybes kalbėti? Kas juos įgaliaavo? Ar mūsų atstovas Clevelando tautybių sąjūdyje taip pat šiam straipsniui pritarė?

Šie trys vyrai kalba Tautybių Sąjūdžio vardu, kurio įkūrėjas yra apskrities kontrolierius Ralph J. Perk. Amerikiečių visuomenė nežino kas tam sąjūdžiui priklauso, o kas ne, todėl dėl šio straipsnio galime visi nukentėti. Amerikos Karliuomenė surašė visų revoliucionierių pavardes ir antraštes, ir pavadino tai "juodu sąrašu". Po šitokio straipsnio į šį sąrašą turėtų būti įrašyti ir šie trys "tautybių vadai".

Pasiteiravus, sužinojau, kad tas straipsnis buvo rašytas su tikslu, kad gauti pinigų iš valdžios įvairioms tautybių organizacijoms, tačiau sunku yra

jiems patikėti, nes čia yra įmaišyta ir daug nešvarios politikos. Taip pat negalima prileisti, kad tautybių žmonės būtų naudojami šiuo būdu pinigams išgauti. Mano nuomone tai yra žemiausias būdas ir nesiskaitymas su mumis, Lietuvių organizacijos turėtų ano straipsnio autorių ir tuos tris "tautybių vadus" perspėti ir protestuoti, kad jie kalbėtų tik savo vardu.

R. Premeneckienė

• SLA 14 kuopos susirinkimas įvyks vasario 8 d., pirmadienį, 6:30 v. v. Mint Tavern svetainėje, 397 E. 156 St. (buv. P. Šukio restorane).

• Visi svetimšaliai, gyvenant Amerikoje ir neturint JAV pilietybės, nuo 1971 m. sausio 1 iki 31 d. turi užpildyti registracijos kortelę, kuri gaunama pašte.

Neužsiregistravę, gali būti smarkiai nubausti.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gėlių pardavėjai yra geriausi specialistai kaip atskirti nevedusius vyrus nuo vedusių: nevedę perka gėles beveik kas savaitę, vedę — kartą į metus!

• Žmogus, kuris niekada nekeičia savo nuomonės ir neprisipažįsta savo klaidose — rytoj nebus išmintingesnis, negu jis yra šiandien.

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka 5%

Už įvairius taupymo sertifikatus moka

5 1/4% iki 6%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

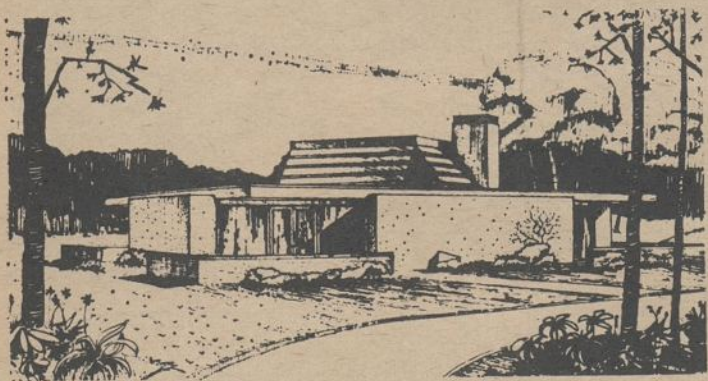
MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Clevelando Public Auditorium patalpose vasario 28 d. atidaroma tradicinė Namų ir Gėlių Paroda, kurioje bus parodytas arch. William Koster sukurtas naujai koncepcijai pritaikytas modernus namas "Many Sides of Living", duodąs privatiškumo kiekvienam šeimos nariui. Šis namas galės būti pritaikytas ir mažesniame sklype. Parodoje jis bus pilnai apstatytas baldais ir aplink įrengtas sodešlis. Publika galės lankytis nuo vasario 20 iki 28 d. Bilietai į parodą jau gaunami sodininkystės klubuose ir pas gėlininkus. "Ritos" sekretorius A. Markevičius su svečiais, bendrovės darbininkais, inž. A. Stepaičiu ir ponija, prie naujai statomo "Ritos" namo Santa Monica, Calif.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* **PLB VALDYBOS** posėdis įvyksta ši šeštadienį, sausio 30 d. 5 v. p.p. Lietuvių Namuose, 877 E. 185 St. Clevelande, Ohio. Numatoma, kad dalyvaus visi valdybos nariai.

• **Inž. Eugenijus ir Dan-guolė Bartkai** atostogauja Floridoje. Vasario pradžioje, grįždamas iš atostogų inž. E. Bartkus lankysis Vidurio Amerikoje, kur jo vadovaujama Bartkus and Associates, Inc. El Salvadore dirba prie krašto greitkelių statybos.

• **LB Detroito apylinkės valdyba** atsiuntė Dirvai paremti 25 dol. už atliktus 1970 metų bėgy Detroito ir apylinkės lietuviams patar-navimus.

Už parama Dirva nuoširdžiai dėkoja

• **ALT S-gos Elizabetho** skyriaus valdyba, vykdydama skyriaus metinio susirinkimo nutarimą, atsiuntė 100 dolerių padidinimui skyriaus įnašų Vilties draugijoje iki 600 dolerių sumos.

Skyriaus išdininkas P. Damijonaitis, siųsdamas čekį, kartu skyriaus vardu išreiškė nuoširdžius linkėjimus draugijos valdybai.

Už parama Vilčiai, o tuo pačiu ir Dirvai, Elizabetho skyriui reiškiamame nuoširdžią padėką.

NEW YORK

MINĖJIME KALBĖS
DR. RIMAS VAIČAITIS

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo šventės Vasario 16 dienos minėjimą New Yorke šiemet ruošia ALTos skyrius, vadovaujamas Aleksandro Vakselio, Franklin Lane mokyklos salėje.

Pagrindiniu kalbėtoju bus Rimas Vaičaitis, Columbijos Universiteto pro-

fesorius, kuris yra prieš dešimtį metų atvykęs iš Lietuvos pas savo tėvelį Chicagoje. Per du metus pasirošęs anglų kalbą įstojo į Illinois universitetą 1962 m. ir 1967 m. gavo bakalaurą diplomą iš aeronautikos inžinerijos. 1968 m. įgijo magistro laipsnį ir 1970 gavo inžinerijos daktaro laipsnį ir nuo rugsėjo mėnesio dėsto Columbijos universi-

'RŪTOS' BENDROVĖS KLESTĖJIMAS

Kalėdų švenčių proga "Rūta" susilaukė itin gausių lankytojų, besidairančių po veikiai augančias nuosavybes. Juo toliau, juo labiau plinta susidomėjimas sėkminga bendrovės pažanga.

Narių skaičiai jau imponuoja. Tokių bendrininkų turima įvairaus amžiaus, įvairių profesijų ir iš įvairių JAV vietų. Įgyvendinti užsimojimai ir darbai sukelia pasitikėjimą "Rūta" Inc. ne tik lietuvių, bet jau ir amerikiečių visuomenėje.

Bet kurie vadovybės pareigūnai maloniai priima lankytojus ir labai noriai rodo statybas bei baigtus pastatus. Šitokia gera proga teko sutikti seniai bemačius chichagiečius, "Rūtos" narius: bendrovės viceprezidentą verslininką J. Karvelį ir inž. A. Stepaity su ponu.

Tuo tarpu "Rūta" sparčiai vystoma gražiam Los Angeles priemiestyje -- Santa Monicoje -- prie pat Ramiojo vandenyno. Oras švelnus, paplūdimys viliojantis, nei rūko, nei taršo nėra, tad suprantama, jog čia esanti jau didelė lietuvių nūsėdija, laimingai auganti, jau turinti veiklią LB-nės apylinkę ir t.t.

Statybos vykdomos plačiu mastu. Nors kapitalo dalis naudingai investuota į jau praktiškai naujamus pastatus, bet žymiausios pastangos kreipiamos į naujas statybas. Ketvertas didžiulių butnamių (apartamentų) jau apgyvendinti. Dabar statomi du kitokie: vienas 23 butų, kitas --

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. A.

ANTANINAI VAIČAITIENEI

mirus Lietuvoje, jos dukteriai A. DAMHOFF ir sūnui VINCUI VAIČAIČIUI, taip pat jų šeimoms, liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškiau

Ona Dailidienė

Syracuse, N. Y.

Mielai motinai Lietuvoje mirus,

p. GENOVAITĖ MODESTAVIČIENĖ

ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia

Jurgis Stravinskas

tete, New Yorke.

Chicagoje gyvendamas priklausė lietuvių sporto organizacijoms ir dalyvavo eilėje varžybų. Taip pat priklausė Studentų Sąjungos tautinių šokių grupei ir Lietuvių Scenos Darbuotojų rateliui. Buvo narys ir vėliau pirmininkas lietuvių studentų sąjungos Illinois universitete.

Rimas yra vedęs chichagietę Aukšę Paplėnaitę ir augina 9 mėn. dukrą.

• **Pianistas Antanas Smetona** koncertuos vasario 22 d. New Yorke Tully Hall, Lincoln Center. Bilietus jau dabar galima gauti kasoje.

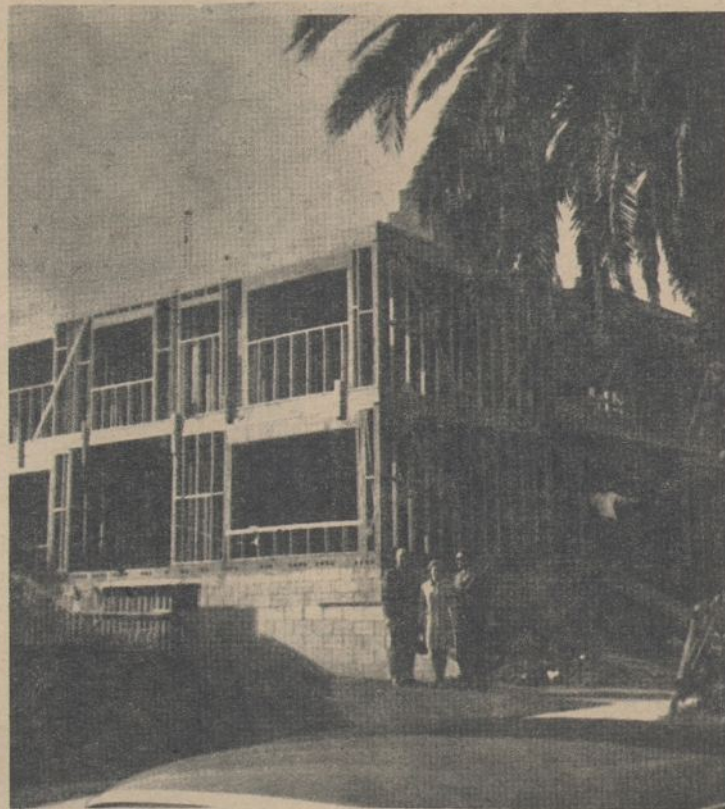
7-nių. Vasario - kovo mėnesį bus pradėta vėl dvi naujos didesnės masės statybos.

Netenka nė minėti visų moderniausių tobulinimų bei patogumų. Kitaip atrodo vaikų klausimai. Jeigu į vieną namą bus priimami vienuolikos metų vaikai, tai kitame žadama vaikų priežiūra ir net vaikų darželis. Tai svarbi paslauga dirbantiems tėvams.

Šitaip investuojamos lėšos aiškiai didėja, nes Kalifornijoje nekilnojamas turtas yra valdžios garantijomis apsaugotas.

Tad šiandien "Rūta" jau drąsiai galima vadinti viena stambiausių lietuviškų bendrovių Kalifornijoje. "Rūtos" sėkmingo augimo priežastis glūdi jos valdybos sumanyme, darbštume, sąžiningai atliekant užsibrėžtas statybas šiame saulėtame Ramiojo vandenyno pakrastyje. Belieka tik palinkėti, kad ir toliau taip augtų "Rūtos" Inc., plėsdama savo veiklą ne tik Santa Monicoje, bet ir visoje Kalifornijoje.

V. Galiūnaitis

Prie naujai statomų "Rūtos" b-vės namų Santa Monicoj, Calif.

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

**RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

DAINUOS MIAMI, FLORIDOJE

Solistė Aldona Stempužienė vasario 10 d. dainuos Miami, Floridoje, Bayfront Parko amfiteatre su orkestru, kuriam diriguoja Caesar La Monaca. Ji atliks lietuviškas dainas ir operų arijas. Vasario 14 d. Miami Lietuvių Klube, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjime, ji atliks dalį meninės programos. Minėjimo ir koncerto rengėjai yra ALT Miami skyrius, kuriam pirmininkauja A.D. Kaulakis, o valdybos narės yra J. Jazbutienė, E. Yankus ir buvusi clevelandietė M. Misickienė.

KRUPAVIČIUI PAGERBTI AKADEMIJA LOS ANGELES MIESTE

Organizacijų sambūrio suorganizuotas komitetas, pirmininkaujamas J. Čingos, sausio 17 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje suorganizavo mirusio prel. M. Krupavičiaus minėjimą - akademią.

Parengimas buvo gerai parengtas ir sutraukė pilną salę dalyvių.

Prof. J. Kuprionis kalbėjo tema: Krupavičius Lietuvių tautos tarnyboje. Prelegentas plačiai išaiškino žemės reformos būtinumą kiekvienoje agrarinėje valstybėje, kur žemės alkis veikia

socialinius visuomenės santykius. Krupavičius tai pramatė vos Lietuvos valstybė ėmė kurtis ir žengti pirmuosius savo žingsnius. Žemės reforma susikerta su krikščionybės kaip ir sankcionuota nuosavybės gerbimo tradicija, todėl Krupavičiui, kaip dvasiškiui, reikėjo ypatingai daug atsidavimo, išradinumo, darbo, kol iki kino, kad žemės reforma, atimant iš kitų nuosavybės teise priklausantį žemę ir atiduodant ją žemės reikalingiems, yra krikščioniškai suprantas socialinis teisingumas.

A. Devenienė kalbėjo tema: Krupavičius tremtyje. Tačiau prelegentė išplėtė temą. Labai vaizdingai ji parodė ir Krupavičių kaip žmogų, su jo temperamentu santykiu su jį supusiais asmenimis. Minėdama daugelį situacijų, net atkurdama dialogus, prelegentė atkūrė kaip gyvą Krupavičių pirmomis tremties dienomis Vokietijoje, bendruomenės steigimo dienomis, krizės dienomis Vengrijos sukilimo metu, vėliau jau pasitraukus iš visuomenės veikimo Chicagoje. Tai buvo labai įdomus, kaip liudininko liudyjimas, pranešimas, turintis būti kada nors rašyta forma išlikti ateities.

Meno dalyje Raimonda Apeikytė su menininkės ir muzikės profesionalės stiprumu atliko Fr. Liszto Funeralles, vyrų trio (Br. Seliukas, A. Polikaitis ir R. Dabšys), moterų duetas (Z. Kalvaitienė, ir O. Deveikienė) ir solistė (sopranas Birutė Dabšienė) padainavo kelio-lika lietuvių kompozitorių kūrinių. Akompanavo muz. O. Metrikienė. Arch. E. Arbas perskaitė Krupavičiaus testamentą. Buvo ir M. Krupavičiaus autentiškas žodis iš fonografo. Minėjimas puikiai pavyko. (m)

LB ŠEŠTOSIOS TARYBOS ANTROSIOS SESIJOS NUTARIMAI

1. Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenės Taryba nutarė:

a) Įgylioti Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybą kreiptis į Amerikos Lietuvių Tarybą siūlant pradėti pasitarimus Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenės (JAV LB) ir Amerikos Lietuvių Tarybai (ALT) susijungti į vieną organizaciją. Ta organizacija pilnai atstovautų visai Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių visuomenei ir vykdytų visus jos politinius bei kultūrinius uždavinius.

b) Tam klausimui sekančioje JAV LB Tarybos sesijoje skirti pakankamai laiko.

2. Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenės Taryba JAV Lietuvių Bendruomenės renkamų pinigų klausimu nutarė:

a) JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba Vasario 16 šventės proga skatina aukoti kiekvieną lietuvių, ne tik tą, kuris atsilanko į Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimą, bet ir tą, kuris dėl įvairių priežasčių negali dalyvauti.

b) Vasario 16 auka yra skiriama ne vietinių, bet centrinių institucijų Lietuvos laisvinimo reikalams.

c) Pats aukotojas apsisprendžia, kuriai Lietuvos laisvinimo institucijai jis auką skiria, ir jam sudaromos sąlygos savo auką paskirstyti. Centro Valdyba yra prašoma šia prasme susitarti su kitais laisvinimo veikniais.

d) JAV Lietuvių Bendruomenės siekia, kad veiksmų savų reikalų rinklavo būtų vykdomos bendru susitarimu ir ne tuo pačiu laiku.

e) JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba įgalioja Centro Valdybą įgyvendinti suvienyto fondo mintį laisvinimo reikalams finansuoti.

f) Institucijos ir organizacijos, norinčios per Lietuvių Bendruomenės apylinkes aukų rinkti, dėl rinklavo tariasi su JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba. Įvairios apylinkėse surinktos specialios aukos, skirtos ne vietiniams reikalams, perduodamos atitinkamoms institucijoms ir organizacijoms per JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybą.

3. JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba liūdi dėl Simo Kudirkos tragedijos ir reiškia padėką visiems asmenims, organizacijoms ir ypatingai jaunimui, gaivališka jėga stojusiems ginti Lietuvos reikalą. JAV LB Taryba pasisako už koordinuotą veiklą Simo Kudirkos gelbėjimo byloje ir visuose Lietuvos laisvinimo reikaluose. JAV Lietuvių Bendruomenė remia Simo Kudirkos bylos reikalui sudarytą centrinių koordinacijos komitetą Bostone.

4. JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba dėkoja:

a) JAV LB Philadelphia apylinkėi ir JAV LB Centro Valdybai už sesijos globą;

b) visiems sesiją sveikintiems asmenims ir organizacijoms.

5. JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba priėmė visą eilę kitų nutarimų, liečiančių JAV LB organizacinius bei administracinius reikalus (pakeitė JAV LB įstatų 34-tą straipsnį, patvirtino JAV LB CV atskirų sričių veiklos planus ir sąmatą, patvirtino JAV LB Kultūros Fondo pirmininką Anatolijų Kairį, patvirtino JAV LB Garbės Teismo statutą, ir kt.).

JAV LB Bi-sios Tarybos Prezidiumas (Vytautas Kamantas, Vaclovas Kleiza, dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Stepas Matas, dr. Antanas Razma)

Skaityk ir platink
DIRVĄ